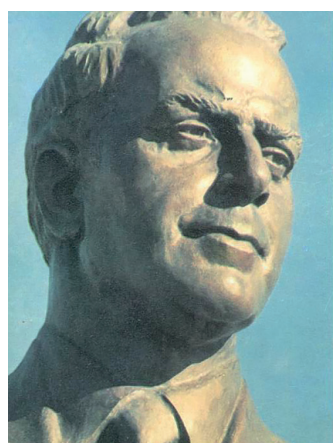

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

J. Aliyev

**YENİ
AZƏRBAYCAN**

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir.
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

19 dekabr
2024-cü il,
cümə axşamı
№ 234 (6820)
Qiyməti
60 qəpik

Yer üzündəki real vəziyyətdən çıxış edəcəyik...

**İlham Əliyev:
Biz gərginliyin
aradan
qaldırılmasına
öz töhfəmizi
verməyə hazırıq**

**Azərbaycan həm
Rusiyanın, həm də
NATO üzvü Türkiyənin
müttəfiqi olan
yeganə ölkədir**

➔ Bax səh. 2

Dinlərarası dialoq məkanı...

➔ Bax səh. 4

Azərbaycan AQEM-in sədri kimi...

Azərbaycan beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində fəal siyasət həyata keçirir. Belə təşkilatlardan biri də Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirə-dir (AQEM).

Ceyhun Bayramov: Sədrliyimizi sülhə, sabitliyə və dayanıqlı inkişafa olan sadıqlığımızı əsaslanaraq quracağıq

Qeyd edək ki, Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin Nazirlər Şurasının 7-ci görüşündə çıxış edib. Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən verilən məlumata görə, çıxışında AQEM üzv dövlətlərinə Azərbaycanı göstərdikləri etimad və inama görə təşəkkürünü bildiren nazir deyib: "AQEM Sədrliyini Azərbaycan qlobal diplomatiyada "körpü qurmaq" təcrübəsi, çoxtərəfli platformalarda liderliyi, sülhə, sabitliyə və dayanıqlı inkişafa olan möhkəm...

➔ Bax səh. 5

UNESCO-dan tələb!

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Elm, Təhsil və Mədəniyyət üzrə ixtisaslaşmış qurumu olan UNESCO Azərbaycanın erməni işğalında olmuş ərazilərinə hələ də missiya göndərməyib. Dörd ildən çoxdur ki, torpaqlarımız erməni işğalından azad olunub, ərazi bütövlüyümüz təmin edilib. Lakin UNESCO hələ də ermənilər tərəfindən viran edilmiş ərazilərimizə missiya göndərmək niyyətində deyil. Eyni zamanda, bu təşkilat indiki Ermənistan ərazisində azərbaycanlılara məxsus olan tarixi, mədəni və dini irsin dağıdılmasına susur. Bununla bağlı müraciətlər isə cavabsız qalır.

Qeyd edək ki, bu məsələ ilə əlaqədar Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyəti təmsilçiləri UNESCO-nun Baş direktoru Odri Azuleyə açıq məktub ünvanlayıb. Məktubda deyilir: "Biz sizə Ermənistanın Azərbaycan xalqına məxsus mədəni və tarixi irsi məqsədli şəkildə məhv etməsindən dərin narahatlığımızı ifadə etmək...

➔ Bax səh. 4

Mərkəzi Bankın 2024-cü ildə sonuncu qərarı

Mərkəzi Bank (MB) dekabrın 18-də 2024-cü il üzrə uçot faiz dərəcəsi ilə bağlı sonuncu qərarını açıqlayıb. Yeni qərara əsasən, uçot dərəcəsi 7,25 faiz intervalında, faiz dəhlizinin aşağı həddi 6,25 faiz nisbətində, faiz dəhlizinin yuxarı həddi isə 8,25 faiz səviyyəsində dəyişməz saxlanılıb. MB faiz qərarını qəbul edərkən bir neçə ssenarini əsas götürüb ki, onların sırasında inflyasiya amili ilk yerdə dayanır. Belə ki, MB-nin ötən iclasda, yəni noyabrın 1-də verdiyi qərardan sonrakı 50 günə yaxın müddətdə illik inflyasiya hədəf diapazonu daxilində qalıb. 2024-cü ilin noyabr ayında 12 aylıq inflyasiya 4,4 faiz olub. İllik qiymət artımı ərzaq malları üzrə 4,4 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 2,2 faiz, xidmətlər üzrə 6 faiz təşkil edib. Ərzaq və qeyri-ərzaq inflyasiyasının aşağı olması ümumi inflyasiyanın hədəfdə qalmasını dəstəkləyən əsas amillərdən biri olub...

➔ Bax səh. 6

➔ Bax səh. 4

**YAP Mərkəzi Aparatında
müşavirə keçirilib**

**Yelisey Sarayı yeni
inqilab ərəfəsində**

➔ Bax səh. 7

**Tbilisidə yeni
"Maydan" ssenarisini**

➔ Bax səh. 5

**İsveçrə parlamenti
"səlib yürüşünə"
qoşuldu...**

➔ Bax səh. 6

İlham Əliyev: Biz gərginliyin aradan qaldırılmasına öz töhfəmizi verməyə hazırıq

Azərbaycan həm Rusiyanın, həm də NATO üzvü Türkiyənin müttəfiqi olan yeganə ölkədir

Azərbaycan Prezidenti “Rossiya Seqodnya” Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin Baş direktoru Dmitri Kiselyova müsahibə verib

“Belə bir sənəd tarixi hadisədir”

–Cənab Prezident, Ümumrusiya Dövlət Televiziya və Radio Yayınları Şirkətinə və “RIA Novosti” agentliyinə müsahibə verməyə razı olduğunuzu görə Sizə ürkədən təşəkkür edirəm. 2022-ci ildə, sözün əsl mənasında, xüsusi hərbi əməliyyatın başlanmasına bir neçə gün, sözün əsl mənasında bir neçə saat qalmış Moskvada Prezident Putinlə Müttəfiqlik Qarşılıqlı Fəaliyyəti haqqında Bəyannamə imzalandı. O vaxtdan bəri dünya əsaslı şəkildə dəyişib. İndi Azərbaycanla Rusiya arasında müttəfiqlik nə deməkdir?

– Bəli, Siz tamamilə haqlısınız. Müttəfiqlik Qarşılıqlı Fəaliyyəti haqqında Bəyannamə 2022-ci il fevralın 22-də imzalanıb. Siz düzgün qeyd etdiyiniz kimi, regionumuzda və böhtvüklükdə dünyada vəziyyət əhəmiyyətli dərəcədə dəyişib, lakin bu, Rusiya ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın xarakterinə və formasına təsir etməyib. Mən hesab edirəm ki, belə bir Bəyannamənin imzalanması bizim 30 ildən artıq bir müddətdə birlikdə keçdiyimiz, fəal işlədiyimiz, həm iqtisadi-ticarəti, həm də siyasi sahələrdə əməkdaşlıq potensialını artırdığımız və müxtəlif cəhətlərin vəziyyətlərdə bir-birimizi sınağımıza həmin böyük yolun nümayiş etdirilməsidir. Buna görə də hesab edirəm ki, belə bir Bəyannamənin imzalanması faktının özü həm Rusiya, həm də Azərbaycan tərəfindən on mühim siyasi addımdır. Bu, qarşılıqlı fəaliyyətin və əməkdaşlığın ən yüksək formasıdır, xüsusən nəzərə alsaq ki, biz həm Qafqazda, həm də Xəzər regionunda qonşu dövlətlərlik, qonşuyuq və bir çox cəhətdən ölkələrimizin xarici siyasət prioritetləri üst-üstə düşür, o zaman, əlbəttə, dəyərdim ki, belə bir sənəd tarixi hadisədir.

Əlbəttə ki, biz müttəfiqlər olaraq dərhal müxtəlif, hətta ikitərəfli formatımızın hansısa kölgədə qalan istiqamətləri üzrə də fəal işə başladıq.

Bəyannamənin imzalanmasından ötən illər ərzində Rusiya Prezidenti Vladimir Vladimiroviç Putinin Azərbaycana çox əlamətdar, həm

de tarixi səfəri baş tutdu. O, dəfələrlə bizim ölkəyə gəlib, amma bu səfər xüsusi idi. Bu, dövlət səfəri ilk dəfə bu ilin yayında həyata keçirilib. Həmin səfər çərçivəsində biz nöinki münasibətlərimizin müttəfiqlik xarakterini təsdiqlədik, həm də ikitərəfli qarşılıqlı fəaliyyətin inkişaf yollarını müəyyənləşdirdik. Bu gün Rusiya və Azərbaycan iki etibarlı tərəfdaşdır və düşünürəm ki, buna nə Azərbaycanda, nə də Rusiyada heç bir şübhə yoxdur. Artıq dediyim kimi, ölkələrimiz üçün çətin vaxtlarda biz həmişə həm vəziyyətin dərk olunmasını nümayiş etdirmişik, həm də özümüzlə dostcasına aparmışıq. Əminəm ki, bundan sonra da belə olacaq.

Əlbəttə, biz iqtisadi-ticarəti əməkdaşlıq üçün fəal şəkildə yeni sahələr tapmağa davam edirik, ticarət dövriyyəsi artır, bəlkə də bizim istədiyimiz sürətlə deyil, lakin bununla belə, dinamika mövcuddur. Rusiyalıların Azərbaycana səfərləri baxımından da biz COVID-dən əvvəlki səviyyəyə çıxırıq ki, bu da həm siyasi, həm də sırf insani mühitin maksimum müsbət olduğunu göstərir, çünki bu səfərlər və qarşılıqlı səfərlər insanların özlərini rahat hiss etdikləri istiqamətlərdə həyata keçirilir. Son 2-3 il ərzində qarşılıqlı səfərlərin əhəmiyyətli dərəcədə artdığını görürük. Hazırda ölkələrimiz arasında reyslərinin sayının artması buna əsas sübutdur. Düşünürəm ki, indi onlar sovet illəri ilə müqayisədə azı iki dəfə çoxdur.

Odur ki, biz münasibətlərimizin inkişafından məmnunuq, onları yüksək qiymətləndiririk və əminəm ki, bu müsbət dinamika gələcək illərdə də qorunub saxlanılacaq.

və 180 gün ərzində isə 800 min NATO əsgəri olmalıdır. NATO 2026-cı ildə Almaniyada ortəmənzzilli raketlər yerləşdirməyi planlaşdırır, Putinin NATO bunu etmədikcə Rusiyanın bunu etməyəcəyi ilə bağlı xəbərdarlığına baxmayaraq, Rusiyanın müdafiə naziri Andrey Belousov bazar ertəsi Prezidentin iştirakı ilə Müdafiə Nazirliyinin genişləndirilmiş kollegiyasında bildirib ki, Rusiya yaxın onillikdə NA-

can arasında işləyən delimitasiya komissiyası çərçivəsində və erməni sponsorlara, şərhi olaraq Vaşinqtondakı sorosçulara bunu daırdırmıq lazım olduğunu çatdırırıq və çatdırmağa davam edəcəyik. Bu, belə davam edərsə, sonradan bizə qarşı heç bir irad tutulmasın.

–Amma bir vaxtlar elə görünürdü ki, sülh sazişi tezliklə bağlanacaq. Bos o, niyə bağlanmır? Sözün əsl mənasında hazır vəziyyətdə dayanmışdılar.

–Bəli. Qərbdə bu iki proses nə üçünsə bir-birindən ayrılır. Baxmayaraq, biz hesab edirik ki, bu iki proses birləşdirilməlidir. Sülh sazişi və Ermənistanın eyni vaxtda bizə qarşı silahlandırılması iki fərqli kursdur. Axı, biz əslində sülh sazişi üzrə böyük irəliləyiş əldə etmişik. Bu sənədin 17 maddəsinin 15-i razılaşdırılıb, ikisi qalıb. Kazanda Ermənistanın baş naziri ilə sonuncu görüşüm zamanı eşitdiyim və hiss etdiyim o oldu ki, razılaşdırılmış bu iki maddə də Ermənistan tərəfindən qəbul oluna bilər, mən bizim şərtlərimizi nəzərdə tuturam. Bu halda...

–Əgər dəqiqləşdirsək, hansı maddələrdir? –Onlardan biri bir-birinə qarşı beynəlxalq iddialardan kənarda durmaqdır. Zənnimcə, bu, qarşılıqlı şəkildə qəbul olunan maddədir. Bu yaxınlarda biz vurulmuş zərərin təhlilini başa çatdırdıq, həm də bunu trafaffi etdik. Biz buna 4 il vaxt sərf etdik və orada hər şey sənədlərdə qeyd olunub. Bu, təqribən 150 milyard dollardan çoxdur, yəni, işğal illərində vurulan zərərdir. Ona görə də zənnimcə, qarşılıqlı iddiaları kənara qoymaq hər iki tərəf üçün qəbuləndir. Digər maddə başqa ölkələrin nümayəndələrini bizim sərhədimizdə yerləşdirməməklə bağlıdır. Bu, niyə bizim üçün vacibdir? Çünki sözdə Avropa müşahidəçiləri pərdəsi altında bizimlə Ermənistan sərhədində NATO tərəfindən infrastruktur yaradılıb. Axı, bu müşahidəçilərin göndərilməsi məsələsi bizimlə 2022-ci ilin oktyabrda Paşinyan, Avropa Şurasının Prezidenti Şarl Mişel, Fransa prezidenti və mənim aramda keçirilən dördtərəfli görüşdə razılaşdırılıb. O vaxt Fransa hələ bizim tərəfinəndən normalaşdırma prosesindən kənarlşdırılmamışdı. Belə bir razılıq əldə edildi ki, Avropa İttifaqının nümayəndələrinin iki ay müddətində məhdud kontingenti olacaq...

–Məhz müşahidəçilərin...

– Nəfər yerləşdiriləcək. Bundan sonra 40 missiya bizimlə razılaşdırılmadan uzadıldı və argument bundan ibarət idi: niyə sizinlə razılaşdırılmayıq, axı, bu missiya Ermənistan ərazisindədir. Bizim isə argumentimiz belə idi: razılıq gələndə siz niyə bizimlə razılaşdırdınız? Axı, belə olmaz. Sonra onların sayı 200 nəfərdən çox artırıldı. Bundan başqa, bu missiya tədricən NATO-nun missiyasına çevrildi, belə ki, oraya Kanadanın nümayəndələri qoşuldu. Beləliklə, bu, bizim razılıq gələcəyimiz ikinci maddədir.

Erməni tərəfinin həyata keçirməli olduğu daha iki məqam var. Birincisi, öz Konstitusiyasını dəyişməkdir. Çünki konstitusiyada Azərbaycan ərazi iddialarının yer aldığı müstəqillik Bəyannaməsinə istinad var, burada keçmiş Dağlıq Qarabağ muxtar vilayəti Ermənistanın bir hissəsi elan olunur. Ona görə də Konstitusiyamız dəyişdirilməsi bizim istəyimiz deyil, sadəcə obyektiv şərtidir. Bizim ikinci şərtimiz ATƏT-in Minsk qrupunun ləğvidir.

Yer üzündəki real vəziyyətdən çıxış edəcəyik...

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 17-də Ümumrusiya Dövlət Televiziya və Radio Yayımı Şirkəti və Rusiyanın “RIA

Novosti” Agentliyi üçün “Rossiya Seqodnya” Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin baş direktoru, “Rossiya-1” televiziya kanalında “Vesti nedeli” proqra-

minin müəllifi və aparıcısı Dmitri Kiselyova müsahibə verib. AZƏRTAC müsahibəni təqdim edir:

Azərbaycan gərginliyin aradan qaldırılması işinə öz töhfəsini verə bilər

və ümid edirəm ki, ondan istifadə olunacaq. Xarici siyasətinin xüsusiyyətlərinə görə istər Qərbdə, istərsə də Şərqdə Azərbaycan müstəqil xarici siyasət yürüdən tamamilə müstəqil aktor kimi qəbul edilir. Həm də ona görə ki, bu, eyni zamanda, həm Rusiyanın, həm də NATO üzvü Türkiyənin müttəfiqi olan yeganə ölkədir. Dünyada ikinci belə ölkə yoxdur. Buna görə də öhdəliklərimizin məntiqi zənciri üzrə irəli gətsək, görürük ki, müttəfiqlik öhdəliklərimiz çoxşaxəlidir. Biz isə təbii ki, Yer üzündəki real vəziyyətdən çı-

xış edəcəyik və bir daha demək istəyirəm ki, bəlkə hansısa mərhələdə Azərbaycanın söyləri tələb olunacaq. Burada Rusiya Ordusunun Baş Qərargah rəisi və NATO Hərbi Komitəsinin rəisi səviyyəsində bir sıra görüşlər keçirilib, eləcə də Birləşmiş Ştatların və Rusiyanın hərbi rəhbərliyi də Bakıda görüşüblər. Axı bu, təsadüfən seçilməyib. Həm Qərbdə, həm Rusiyada, həm də Şərqdə etibar edilən ölkələr çox deyil. Həm də hərbi-siyasi strukturlarda formal və ya qeyri-formal üzlüklə məşğul olmayan ölkələr çox deyil. Buna görə də, əgər belə bir ehtiyac olarsa, biz gərginliyin aradan qaldırılmasına öz töhfəmizi verməyə hazırıq.

– Rusiyada bu müharibə Ukrayna ilə müharibə kimi deyil, dünyanın yenidən qurulması uğrunda Ukrayna ərazisində Qərblə sivilizasiya döyüşü kimi qəbul edilir, çünki istənilən sülh müharibənin nəticəsidir və əlbəttə, Azərbaycan bunu çox gözəl bilir. Siz Türkiyə ilə müttəfiqlik münasibətlərindən danışırsınız. Azərbaycanda Türkiyənin hərbi bazasına ehtiyac varmı?

–Xeyr, qısa desək, lazım deyil. Vaxtaşırı müəyyən məqিদə belə məlumatların yayımlandığını nəzərə alaraq əgər cavabımı azca genişləndirəmsə, deməliyəm ki, buna ehtiyac yoxdur. Azərbaycan müstəqilliyini bərpa edəndən sonra, 1992-ci ilin əvvəlindən Türkiyə ilə hərbi əməkdaşlıq edir. Bu hərbi əməkdaşlıq o vaxt başlayıb və bu günə qədər davam edir. Təbii ki, zərurətdən asılı olaraq formalar dəyişir, amma deməliyəm ki, bu 30 ildən artıq müddətdə Türkiyə və onun hərbi strukturları Azərbaycan Ordusunun müasirləşdirilməsində və onun həm döyüş qabiliyyətinə, həm də əməliyyatların planlaşdırılmasına, vəziyyətin təhlilinə, hərbi köşfiyyatın potensialına uyğun olaraq yüksək standartlara çatdırılmasında böyük rol oynayıblar. Yəni, belə

yardıma görə türk dostlarımıza çox minnətdarıq.

Azərbaycan ilə Rusiya arasındakı Bəyannamədən bir il əvvəl Türkiyə ilə Azərbaycan arasında imzalanmış Müttəfiqlik haqqında Bəyannamədə təhlükə və ya təcavüz zamanı qarşılıqlı hərbi yardımı nəzərdə tutan bənd var. Yəni, bu, həm Azərbaycanın, həm də Türkiyənin bir öhdəliyidir ki, əgər bu və ya digər ölkə xarici təhlükə və xarici təcavüzə üzəlsə, köməyə gəlməlidir. Buna görə də, Bəyannamənin həmin bəndi məhiyyət etibarlı bu və ya digər ərazidə hər hansı daimi hərbi infrastrukturun yaradılmasına tamamilə lüzumsuzdur. Bir daha informasiya müdaxiləsinə qaydaraq demək istərdim ki, bu gün dünyanın heç bir yerində heç bir hərbi bazanı gizlətmək, demək olar ki, mümkün deyil. Ona görə də bu informasiya müdaxilələri, sadəcə, siyasi möhtəkirlək xarakteri daşıyır. Türkiyə ilə biz hər il 10-dan çox birgə təlim keçirik – yəni Azərbaycanca, yəni Türkiyədə və məhiyyətə hərbi əməliyyatların yüksək dərəcədə keçirilməsinə nail olmuşuq. Təbii ki, bu, Qafqazda sabitliyin mühüm amilidir. Çünki bugünkü dünya və hadisələrin inkişafı bir daha sübut edir ki, dünya əsaslı şəkildə dəyişib və İkinci Dünya müharibəsi nəticəsində yaranmış reallıqlar, müəyyən edilmis oyun qaydaları bu gün artıq işləmir, hətta global artıqları bunu gizlətmir. Siyasi istəklərdə yenidən güc amili ön plana çıxır. Bunun daha tərk edən ölkələr bu gün özlərini daha təhlükəsiz hiss edə bilərlər. Həlbuki, müasir dünyada heç bir ölkə özünü tam təhlükəsiz hiss edə bilməz.

–Azərbaycan bundan sonra da Rusiya silahı almağı planlaşdırırmı və hansı həcmdə?

–Bəli, amma deməliyəm ki, on azı son üç ildə Rusiya silahlarının alınması ilə bağlı yeni müqavilələr imzalanmayıb. Bunun səbəbi isə Rusiya müdafiə sənayesinin, deyək ki, yerli istehlaqı üçün kifayətdir. Bildiyimə görə, Rusiya məlum səbəblərdən məvəqqəti olaraq beynəlxalq silah bazarından çəkilib. Hətta 4 il əvvəl imzalanmış bezi müqavilələrdə də Rusiyanın xəbəsi ilə icra müddəti təxirə salınıb. Biz vəziyyəti başa düşürək bununla razılaşdıq, bu vəziyyəti nəticəsində həmin müqavilələr icra oluna bilməz. Amma biz Rusiyanın müdafiə sənayesinin yeniliklərini də diqqətlə izləyirik. Artıq yeni mürciatlarımız olub. Biz onların bu yaxınlarda göndərməş və Rusiyanın müdafiə sənayəsi hazır olduqda, təbii ki, yeni müqavilələr bağlayacağıq. Odur ki, mən bu prosesi obyektiv səbəblərdən məvəqqəti olaraq daıdırılmış hesab edirəm.

Sülh təkcə sülh sazişini imzalamaq demək deyil, həm də ictimai konsensusdur

–Artıq Ermenistana?

–Artıq Ermenistana. Çünki onların 1990-cı illərin əvvəlində oradan deportasiyası o demək deyil ki, bu insanların qayıtmaq hüququ yoxdur. Ona görə də biz hələ bu günədək Ermənistan rəhbərliyindən azərbaycanlıların öz tarixi torpaqlarına reinteqrasiyası prosesini necə görmələri barədə cavab almamışıq. Zənnimcə, əgər bu iki proses paralel kursda gedərsə, onda bu, sülh üçün ən yaxşı ictimai əh-hava yaradaç. Çünki sülh təkcə sülh sazişini imzalamaq demək deyil, bu, həm də ictimai konsensusdur. Bizim işğal illərində aldığımız yarılar isə 30 il keçməsinə baxmayaraq hələ də sağalmayıb. Yəni, bunun üçün vaxt lazımdır. Bu məqsəd üçün isə ictimai fon, ünsiyyət lazımdır, insanı dildə danışmaq gərəkdir. Beləliklə, indi vəziyyəti bundan ibarətdir.

–Rusiya şirkətləri Qarabağın bərpasında iştirak edirmi? Bu barədə danışırdınız.

–Bəli, bu yaxınlarda Həştərxan vilayətinin qubernatorunun tapşırığına əsasən uşaq bağçasının tikintisinə başlanılıb. O, bu yaxınlarda bizə ziyarət etdi, həmçinin bu sosial infrastruktur obyektinin tikildiyi Qubadlı rayonunda oldu. Beləliklə, biz bu cür diqqətdə görə çox minnətdarıq. Bərpa işlərində mal və xidmətlərin tədarüküsü qışında iştirak edən bir neçə Rusiya şirkəti var, həmçinin rusiyalı iş icraçıları da mövcuddur, amma dəyərdim ki, onların sayı çox deyil. Zənnimcə, onların sayı daha çox ola bilər, çünki bərpa işlərinin miqyası kifayət qədər genişdir və bu, ilk növbədə, indi infrastruktur layihələrini, yolları, dəmiryol tunellərini, körpüləri əhatə edir, yəni bu sahədə yaxşı təcrübəsi olan çoxlu sayda Rusiya şirkəti var. Buna görə biz...

–Siz bizim alqışlayardınızımı?

–Bəli, sözsüz. Biz bunu alqışlayardıq və alqışlayırıq. Həm də kömək göstərilməsi planında, Həştərxan vilayətinin etdiyi kimi, sadəcə layihələrdə iştirak etmək baxımından. İnvestisiya layihələri var. Yeri gəlmişkən, ilk investisiya layihəsi Tatarstan tərəfindən həyata keçirilib. Bu, Cəbrayıl rayonunda Tatarstanın rəhbəri və mənim tərəfindən açılmış “KamAZ” xidmət mərkəzidir. Yeri gəlmişkən, bu gün mənim də Tatarstan rəhbəri ilə görüşüm olacaq. Tatarstan nümayəndə heyəti Bakıdaır. Yəni, bu, ilk investisiya, daha dəqiq desək, xarici investisiyalar üzrə birinci layihənin, həmçinin Rusiyaya məxsus olmalıdır. Beləliklə, biz həmin investisiyaları gözleyirik, həm də iş icraçılarına şad olarıq.

–Çox xoşdur. Azərbaycana atom elektrik stansiyası lazımdırımı?

–Mən bizim energetika gündəliyini sanki bir az açılışardım ki, tamaşaçılara bizim harada olduğumuz və belə ölməyiniz aydın olsun. Azərbaycanıda təbii qazın sübut olunmuş ehtiyatları 2,6 trilyon kubmetr səviyyəsindədir. Nəzərə alsaq ki, otuz il ərzində bizim işlətdiyimiz neft yataqları, resursların yeni qiymətləndirilməsi 500 milyon tondan bir milyard ya-

rim tona çatdır, onda bizim qaz və qaz-kondensat yataqlarımız haqqında təxminən eynisini demək olar. Yəni, 2,6 trilyon on il əvvəlki qiymətləndirilmiş ehtiyatlarıdır. Aydındır ki, bu cür potensial həcmə və 25 milyard kubmetr ixrac həcmi ilə biz əlavə enerji mənbələrinə ehtiyac duymuruq. Üstəlik, Qarabağda və Şərqi Zəngəzorda son üç ildə təxminən 300 meqavattıq kiçik SES-lərin yaradılması layihələri artıq həyata keçirmişik və iki ildən sonra bu, 500-ə çatacaq. Əlavə olaraq, külək və günəş energetikası xarici investisiyalar hesabına fəal şəkildə inkişaf etdiririk. Dünya Bankının qiymətləndirməsinə görə təkcə Xəzərdə külək enerjisi ehtiyatları 157 min meqavattır. 2030-cu ilə qədər artıq imzalannmış müqavilələr və indi yerinə yetirilənlər bizə 6 min meqavatt verəcək. Yəni, bu, sizin bizə AES-in lazım olması ilə əlaqəli cavabın bir hissəsidir. İndi başqa məsələyə keçirəm, zənnimcə, bu, maraqlı olardı. Birincisi, iqtisadiyyatın daha bir sektoru nöqtəyi-nəzərdən.

–Bu, bütövlükdə bir sahədir.

–Əlbəttə. Bu sahə potensial kadrldə deməkdir, bu, bizim heç vaxt malik olmadığımız tamamilə yeni kadrlardır. İkincisi, hər halda bu, dünyada mövcud olan tendensiyaıdır və ondan geri qalmaq istəmirik. Ona görə də artıq mənim təcrübəmdən tapşırıq verilib ki, elmi təcrübəli strukturların, elmi məqsədlərli kiçik reaktorların imkanları öyrənilsin ki, bunun məhz bu nöqtəyi-nəzərdən bizə nə verəcəyini görə bilək.

Bunun çox bahalı iş olduğunu, günəş, külək enerjisi layihələrinin Azərbaycanda xarici investorlar tərəfindən həyata keçirildiyini, dövlətin heç bir sərmayə qoymadığını, sadəcə, belə bir potensiala malik olacağımı nəzərə alaraq, əlbəttə, biz bu sahəyə daha çox investisiya layihələrinə maraqlı idik. Əgər hər hansı bir ölkədən hansısa şirkət marağ göstərsə, biz də birgə investor ola bilərik. Zənnimcə, bu, investisiyalar üçün yaxşı layihə ola bilər. Çünki indi, elə bu günlərdə, yaxın vaxtlarda, yaxın ki, həftələrdə və ya bir-iki ayda burada, Azərbaycandan Qara dənizin dibində enerji kabellərinin tikintisinə texniki-iqtisadi əsaslandırılması başa çatacaq. İkinci mərhələdə bu, 4 min meqavattıdır, amma Avropa ölkələrin enerjiyə tələbatını nəzərə alaraq, hətta onların özünün çoxlu investisiya qoymaları baxımından biz bilirik ki, onsuz da bunlara tələbat olacaq. Ona görə də onlara təmiz və yaşıll enerji mənbələri lazım olacaq. Yəni, bu, yaxşı aparıcı güvvə ola bilər. Həmçinin Azərbaycanda elektrik enerjisinin daxili qiymətləri elədir ki, bu sektora investisiyalar və şirkətlər üçün istehlaqlara elektrik enerjisinin satışı kommersiya nöqtəyi-nəzərdən tamamilə məqbuldur. Bu baxımdan mən bir növ sizin əlaqəli cavab verməyə çalışdım. Bu, “hə” və ya “yox” demək deyil. Bu, daha çox “hə”dir, amma ... Bundan sonra bizim bir növ ev tapşırığımız başlayır.

davamı 3-cü səhifədə

Yer üzündəki real vəziyyətdən çıxış edəcəyik...

əvvəli 2-ci səhifədə

197 ölkə, 80 dövlət və hökumət başçısı, qeydiyyatdan keçmiş 76 min iştirakçı...

-Bu yaxınlarda Azərbaycan nəhəng iqlim sammitinə ev sahibliyi etdi. Hansı çətinliklərlə üzləşməli oldunuz və bu sammitin əsas nəticələri nədən ibarətdir?

-Başlıca çətinlik ondan ibarət idi ki, bizim vaxtımız az idi. Bir qayda olaraq, ölkələrə hazırlıq üçün 2 il vaxt verilir. Bizim isə 11 ayımız var idi. Bunun səbəbi o idi ki, ötən ilin dekabrında qərar qəbul edilməsinə iki-üç gün qalmış Ermənistan hələ də Azərbaycanın namizədliyini bloklayırdı. COP29-un Bakıda keçiriləcəyi ilə bağlı konsensus olmadığna görə məsələ son günlərdə həll edildi. Ona görə də hazırlaşmaq üçün bizim cəmi 11 ayımız var idi və bu, ən böyük çətinlik idi. Çünki biz 70 mindən çox insanı qəbul etmək üçün şərait yaratmalı idik. Qeydiyyatdan 76 min iştirakçı keçmişdi. Onları yerləşdirmək, mehmanxana fondunun sertifikatlaşdırılmasını yenidən aparmaq, - belə ki, bizim mehmanxana fondunda bu qədər yer yoxdur, - qonaqların yerləşdirilməsi məkanlarını müəyyən etmək lazım idi. Bunun üçün müxtəlif istirahət zonaları müəyyənləşdirildi, həmçinin tikilməsi, amma hələ istifadəyə verilməmiş mənzil fondu obyektləri mehmanxana normalarına uyğun vəziyyətə gətirilməli idi. Bu, çox böyük təşkilati iş idi və biz onun öhdəsindən şərfəflə gəldik. Yəni, bildiyimə görə, bu konfransın keçirildiyi bütün vaxt özində təşkilatçılıqla bağlı on şikayət olub, amma onlar operativ şəkildə nizamlanıb və belə demək mümkündürsə, bütün qonaqlar razı qalıb.

İkinci çətinlik, əgər onu çətinlik adlandırmıq mümkündürsə, deyərdim ki, müəyyən rahatsızlıqla bağlı olan məsələ tamamilə əsasız aggressiya hissi, bir növ Azərbaycana qarşı paxılıqla müşayiət olunan qərəz idi. Yəni belə bir ölkə var və birdən-birə bu cür konfransa ev sahibliyi etmək hüququ qazanıb. Müxtəlif Qərb media orqanları bizi "petrostate" adlandırmğa başladı. Halbuki prinsipce burada pis bir şey yoxdur. Mən açıqlısa çıxış edərkə dedim ki, əgər bizi XIX əsrdə "petrostate" adlandırsaydılar, - o dövrdə bizi dünya neftinin 50 faizini tədarik edirdik, - onda bu, normal olardı. Amma indi təqribən bizim 30-a qarşı milyard ton neft hasil edən ölkənin, - mən ABŞ-ı nəzərdə tuturam, - bugünkü feyk xəbərlərində bizi "petrostate" adlandırırlar.

-Otuz? -Boli. Bizardə neft hasilatı cəmi 30 milyon civarındadır. Bu ölkənin qonşusu, - mən Kanadani nəzərdə tuturdum, - bizdəkindən 10 dəfə artıq neft hasil edir və bizi "petrostate" adlandırsınsa, bu ədalətsizlikdir. Amma bu feyk xəbər qrupu, - yeri gəlmişkən, bu, mənim ifadəm deyil, sadəcə, Prezident Trampdan oxz etmişəm və bu, mənim çox xoşuma gəlir, - zənnimcə, çox hərtərəfli və

olduqca ünvanlıdır. Onları adlandırdığımız kimi, "yalançı dörtlük" - "Washington Post", "New York Times", "Figaro" və "Le Monde". Bax, bu dörtlük Dövlət Departamentinin himayəsindəki müxtəlif qeyri-hökumət təşkilatları ilə birlikdə qərəzli kampaniyaya başladılar, hər gün hücum edirdilər.

Hər gün məqalələrin sayı yəqin ki, minimum 20-dən çox olurdu. Bu, çətinlik yaratmadı, amma, sadəcə, ikrax hissi doğurdu. Əlbəttə ki, nəticə əldə etmək çətin idi, çünki biz bu sahədə global aktor deyilik. Global qaz emissiyasında Azərbaycanın payı 0,1 faizdir. Halbuki ABŞ-da bu, 12, Avropa İttifaqında daha çoxdur...

-Həm də bunu azaldırlar.

-Bəli, azaldırlar.

-Onu dəfələrlə azaldırlar. Bu, ayrıca mövzudur.

-Mən, sadəcə, rəsmi rəqəmləri göstərirəm. Ona görə də biz bütün diplomatik təcrübəmizi işə saldık, ilk növbədə, Qoşulmama Hərəkatında sədrlik təcrübəmizi. Hər halda orada 120 ölkə var. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatında fəal üzvlük də körpülər qurmağa və nəticə əldə etməyə kömək edir. Bu, asan olmaqlı. Amma hər halda biz bu konfransı təşkilatı "Bakı dönüşü" adlandırmıyıq, çünki Paris Sazişinin 6-cı maddəsini razılaşdırmaq mümkün oldu. O, 2015-ci ildən müzakirə olunurdu. Yəni, təxminən 10 il karbon bazarları məsələsi razılaşdırılmamışdı. Biz burada - Bakıda buna nail olduq və o, artıq fəaliyyət göstərəcək. Bu, ölkələrlə kvotaları satmağa və bununla da global emissiyaları arzuolunm həddə saxlamağa cəhd göstərməyə imkan verəcək. Bəzilərinin uğursuz adlandırıldığı ikinci bənd üzrə, - amma mən hesab edirəm ki, bu, uğurdur, - biz iqlim mövzularına illik xərclərin məbləğini razılaşdırıa bildik. Bu məbləğ 300 milyard dollardır. Məqsəd trilyon idi. Amma aydın idi ki, trilyonu verməyə hazır deyillər. Lakin onu nəzərə alsaq ki, bundan əvvəlki razılaşdırılmış rəqəm 100 milyard idi, burada isə 300 oldu, bunu uğursuzluq adlandırmıyaq dilim gəlmir. Başqa məsələlər də var idi. Orada Azərbaycan tərəfindən 14 təşəbbüs irəli sürüldü. Ölkələrin mütləq əksəriyyəti bu təşəbbüslərə qoşuldu, Fransa və Lüksemburq kimi dövlətlər istisna olmaqla. Fransa ilə bağlı məsələ aydındır. Lüksemburqun Fransanın ardınca gətirməsi yəqin ki, məlumdur. Bax, bu konfransı mən təxminən belə xarakterizə edərdim. Əlbəttə ki, 197 ölkə, 80 dövlət və hökumət başçısı, qeydiyyatdan keçmiş 76 min iştirakçı. Həm də bu, boykot cəhdlərinin fonunda oldu. Bu, bir növ ölkənin təqdimatı idi.

-Sözsüz ki, Azərbaycanı bu münasibətlə təbrik etmək olar.

-Sağ olun.

"Onların biza batırmaq istədikləri dişləri artıq sınıb..."

-Siz özünüz Fransanı misal çəkdiyiniz və Azərbaycana qarşı feyk xəbər hücumlarını. Fransa prezidenti hətta BMT-nin Baş Assambleyasında Azərbaycana qarşı hücumlar etdi. Buna cavab olaraq Siz Fransanın dənizasırtı ərazilərini, onların əsl neokolonializmlə üzləşdiyini xatırlatdınız. Onda artıq məsələyə Cozef Borrel qarışdı və Azərbaycana hücum etdi. Məgər Avropanı tənqid etmək olmaz? Bu, nə məsələdir? Ümumilikdə nə baş verir?

- Onlar kiminsə onlara ədalət öyrətməsinə alışmayıblar. Onlar öyrəşiblər ki, hamıya özləri dərs versinlər. Onlar alışıblar ki, qarşılarında baş öyirlər, müəyyən məsələlərdə onların icazəsi olmadan heç nə etmirlər. Beləcə keçmiş kolonial, indi isə bəzi neokolonial ölkələr bu tərzdə yaşamağa və düşünməyə alışıblar. Bu, onların şüurunda dərin kök salıb. Prinsipcə, bizim Fransa ilə heç vaxt problemimiz olmayıb. Hətta deyərdim ki, Fransa ilə hər hansı bir Avropa ölkəsindən daha çox əməkdaşlıq edirdik. Bu, Fransada Makronun hakimiyyətə gəlişinə qədər idi. Mənim atam 1993-cü ildə Prezident seçildikdən sonra ilk rəsmi səfərini Fransaya etdi. Çünki onlar birinci olaraq onu dəvət edirdilər. Mən Prezident olduqda, 2003-cü ildə, həmçinin ilk ölkə olaraq Fransadan dəvət aldım və birinci səfərim bu ölkəyə oldu. Sonra biz fəal əməkdaşlıq edirdik, burada çoxlu fransız şirkəti işləyirdi. Bizardə Fransanın 13 şəhəri ilə qardaşlaşmış şəhərlər var.

-Qardaşlaşmış?

-Bəli, əlbəttə. Amma bu əndəzəsiz iddialar və Makron hökumətinin əsassız olaraq özünü böyük sayması bütün bunları uçuruma yuvarlatdı. Çünki İkinci Qarabağ müharibəsi başlayanda onlar açıq şəkildə işğalçıların tərəfini tutdular. Bu, ilk belə signal idi ki, münasibətlərimizdə heç də hər şey qaydasında deyil. Lakin onların tərəfindən verilən signal idi. Sonra onlar bu nəticələri hər halda qəbul etməyə məcbur oldular, amma bununla yanaşı, əllərindən gələni etdilər ki, prosesa zərər versinlər. Bu yaxınlarda Baş nazir vəzifəsindən qovulmuş cənab Barnye hələ 2020-ci ildə fransız siyasətçisi qismində Qarabağa qanunsuz şəkildə səfər etmişdi. Yəni, bütün bu müdaxilə cəhdləri ona gətirib çıxardı ki, münasibətlərimiz, sadəcə, böhran həddinə çatdı, sonradan daha da pisləşdi. 2023-cü ilin sentyabrından sonra onlar bizi dəfə də bizi məsələni Təhlükəsizlik Şurasına daşımağa cəhd etdilər və bizi dəfə dəfə də uğursuzluğa düçar oldular. Biz dəstəkləyən ölkələrin sayı onlara həmin məsələni həttə iclasın gündəliyinə salmağa da imkan vermədi. Sonra onlar başqa yolla gətdilər, - necə deyirlər, bizi başqa yolla Avropa İttifaqına gədirik, - Azərbaycana qarşı sanksiyalara cəhd etdilər. Nəyə görə? Ona görə ki, biz öz suverenliyimizi bərpa etmişik? Burada da uğursuzluğa düçar oldular. Bizə qarşı kinləri, necə deyirlər, daha çox artıqdır sonra isə onlar indi bizi nüfuzdan salmaq

üçün bütün metodlardan istifadə edirlər.

Onların kolonial keçmişinə gəldikdə, bəziləri bunu bizim cavabımız kimi qiymətləndirirlər, amma zənnimcə, bu məsələ ola bilər ki, daha dərin xarakter daşıyır. Əgər ən başlanğıcda haradasa, necəsə bu məsələni nəzərdən keçirmək mümkün idisə, indi bu mövzuya dərinlən nüfuz etdiyimiz, fransız kolonializminin iyrcə simasını gördüyümüz, bizim nümayəndələrimizin fransız koloniyalarının sakinləri ilə foal ünsiyyət saxladığıları, - həm onların ölkələrində, həm Bakıda, həm də digər məkanlarda, - vaxtda, əslində, biz görürük ki, uzun illər özində dünya ictimaiyyətinə nələri gizlədiblər. Nə üçün? Çünki heç kim bununla maraqlanmaq istəmirdi. Heç kim başının ağrımamını istəmirdi. Çünki onlar şantaj edirlər. Hətta bizim münasibətlərimiz soyuq müharibə fəzasına daxil olduqda əvvəlcə bizi mesajları gəlirdi ki, "unutmayın, biz böyük ölkəyik".

-Bəs yeni gizlədirdilər? Siz xatırlatdınız ki, nəyisə gizlədirdilər. Bu, nədən ibarətdir?

-Necə yeni neyi? Təbii ehtiyatların amansız istismarını.

-Siz Yeni Kaledoniyanı nəzərdə tutursunuz?

-Təkcə onu deyil. Zənnimcə, orada Yeni Kaledoniya kimi 13, yaxud 15 ölkə var. Elə bu yaxınlarda onların birində - Mayot adasında sunami baş verdi. Dünyən "Euronews" xəbər verirdi: Mayot adası əhalisinin 75 faizi yoxsulluq həddindən aşağı səviyyədə yaşayırdı. Evlərin 30 və ya 40 faizi yarasızdır. Bu ərazi hüquqi olaraq Fransaya məxsusdur. Hərçənd bu, Qəmə Adalarının bir hissəsidir. Bu, Qəmər dövlətinin adalarından biridir. Fransa onu qanunsuz olaraq saxlayır və hansı hüquqi əsasla?

Onlar Yeni Kaledoniyada iğtişaşlar zamanı 13 insanı qətlə yetirdilər, 100-dən çoxunu yaraladırlar, 1000-dən artığını həbs etdilər. Həm də xalq etirazlarının liderlərini Fransaya apardılar, həbsxanalarda saxlayırlar. Yəni, bu, Makronun diktaturasıdır. Bu, Makron rejimidir. Mən bu barədə danışdıqda, təbii ki, qeyri-hökumət təşkilatları, yaxud media qismində

"Mənim deməyim kifayət idi..."

-Azərbaycan Qafqazın ən rusdilli ölkəsi sayılır. Puskın adına Rus Dili İnstitutunun tədqiqatları da bunu təsdiq edir. Rus dili sizin üçün xüsusi qayğı predmetidir. Siz buna necə nail olursunuz və bu, Azərbaycana nə verir? -Çox asan. Çünki ona ictimaiyyət tərəfindən tələbat var və heç vaxt hər hansı məhdudiyyət olmayıb. Hər halda mənim atamın dövründə və mənim dövrümdə olmayıb və olmayacaq. Əksinə, bizi hər vaxtla çalışırıq ki, insanların rus dilini daha yaxşı bilmələri, ona mükəmməl yiyələnmələri üçün əlavə şərait yaradaq. Bizardə tədris rus dilində olan 320-dən artıq məktəb var. Bütövlükdə şagirdlərimizin bir milyona yaxını rus dilində təhsil alır və ya onu ikinci dil kimi öyrənir. Sekkiz yüz min nəfər rus dilini ikinci dil kimi öyrənir. İki universitet - MDU və Sechenov Akademiyası fəaliyyət göstərir. Yaradıcı kollektivlər, əsasən teatrlər mədəklər olar ki, mütəmadi, çox tez-tez gəlirlər. Ona görə də rus dilinə tələbat var, o, yaşayır, necə deyirlər, özünü yaxşı hiss edir. Bu, biza nə verir? Birincisi, surf praktiki nəqteyi-nəzərdən hər hansı dili bilmək səni zənginləşdirir. Dili yaxşı bilmək səni həm ədəbiyyata, həm də hər hansı elmi əsərlərə tam nüfuz etmək imkanı verir. Axi, bizim alimlərimiz, məsələn, bir çox informasiyanı Rusiya mənbələrindən alırlar. Bu, insanlarımız təkcə rusiyalı dostları və həmkarları ilə deyil, həm də digər MDB ölkələrində olanlarla ünsiyyət qurmağa imkan verir. Yəni, bu ünsiyyət rus dili vasitəsilə aparılır. Bizardə bütün MDB ölkələri ilə, mən prezidentlərlə rus dilində danışırıq. Komandalarmız rus dilində ünsiyyət qurur. Biz görüşlər zamanı rusca danışırıq. Yəni, rus dili bunları verir. Əlbəttə ki, bu, Azərbaycanda rus icması üçün daha bir rahatlıq amilidir. Bu, ölkələrimiz arasında müsbət dövlətlərarası münasibətlərin amillərindən biridir. Bu onu göstərir ki, yenə danışdığımız qaydaraq demək istəyirəm: rus dilinə bu cür münasibət Azərbaycana dilinə, bizim kimliyimizə, mədəniyyətimizə heç bir zərər vermir. Qətiyyənlə. Əksinə, bu, dost ab-havası yaradır. Təsədüfi deyil ki, bizi təkcə bu sahədə deyil, həm də dinlərarası qarşılıqlı fəaliyyət, mədəniyyətlərarası əlaqələr məsələlərinin həyata keçirilməsində də fərqlənir. Bakının Mədəniyyət-lərəarası dialoq üzrə ümumdünya forumunun keçirildiyi məkana çevrilməsi də təsadüfi deyil. Yəni, hər şey qarşılıqlıdır. Zənnimcə, bi-

zə öz "zəncirli köpəkləri"ni üzərimə salırlar. Yəni, biz yenidən, - mən Azərbaycan ictimaiyyətini nəzərdə tuturam, - bu məsələni cavab qismində gündəlikdə saxlamağa başlayanda sonra indi vəziyyət daha ciddi olub. Təbii ki, biz hüquqları olmayan bu xalqlara ürəkaçırısı ilə yanaşıırıq. Avropanın mörkəzində - Korsikada onlar Korsika dilini qadağan edirlərsə, bu dilin ictimai yerlərdə istifadəsinə icazə vermirlərsə, o zaman Yeni Kaledoniya haqqında nə demək olar? Bu, nəyə yarayar? Bu demokratiyadır? Bu, insan hüquqlarıdır? Yəni, Fransa ola bilər ki, nə vaxtsa böyük ölkə, dahi mütəfəkkirlər, böyük alimlər, yazıçılar ölkəsi olub. Amma indi belə deyil. Hazırda Makron rejimi mahiyyət etibarilə Fransanı uğursuz dövlətə çevirir. Baxın, bir neçə misal çəkəkəyən: Afrikada, Sahel regionunda iflas. Onlara "Əlvidə!" dedilər. Niger, Burkino-Faso, Mali. Növbədə Çaddır, bu ölkə artıq onlardan çıxmağı tələb edir. Senegal - burada prezident dəyişdi və milli ruha malik insan gəldi. Bu, hələ başlanğıcdır. Livanda uğursuzluq. Azərbaycanda tam iflas, Gürcüstanda iflas. Diqqət yetirin, daxili siyasətdə nələr baş verir? Hərç-mərcilik! Yeni Baş nazir təyin olunur. Onun əri və ya arvadı, bilmirəm, onlarda bunların hansıdır, xarici işlər naziri təyin edilir. Avropa Parlamentinə seçkilərdə uğursuzluqdan sonra onları "günah keçisi" edirlər. Naftalindən çıxarılımış Barnye təyin olunur və onu da qurban verirlər. İndi yenə kimisə tapırlar. Olmazmı ki, elə özündən başlasın? Əvvəllər sovet dövründə deyildiyi kimi, "özünütənqid-dən başlamaq lazımdır". Baxın, "Moody"s" Fransanın reytingini aydan-aya aşağı salır. Artıq "Triple-A" ya çatıb, orada kiçik "A" mövəduddur. Çox kiçik, güclü görünən.

-Orada xarici borc həddən artırıq yüksəkdir.

-Bu iflasdır. Həm də uğursuzluq davam edir. Belə bir iflasın müəllifi kimdir? Cənab Makron. Azərbaycana zərər vermək əvəzinə, bax, bu barədə düşünmək lazımdır. Onların biza batırmaq istədikləri dişləri artıq sınıb. Heç olmasa, qalanları qoruyub saxlasınlar.

zım siyasətə haqlı olduğunu sübut etdi. Dili siyasi motivlər üzrə si-ləşdirməyə cəhd edənlər isə böyük səhvə yol verirlər.

-Siz, həmçinin demişiniz ki, Rusiyada məqsəddli təxribatçı fəaliyyətə yönəlmis emiqrant yuvasına Azərbaycanda imkan verməyəkəksiniz. Bu, belə də oldu. Bunun üçün səylər tələb olundu?

-Xeyr, mənim deməyim kifayət idi. Mənə qulaq asdılar və qonşuluqdakı başqa bir istiqaməti seçdilər.

-İlham Heydəroğlu, qarşıdan gələn ildə rusiyalılara qısaca nə arzu edərdiniz? - İlk ağılıma gələn, əlbəttə, sülhdür, 2025-ci ildə müharibə başa çatсын, insanlar evlərinə qayıtsınlar və sülh şəraitində yaşasınlar. Əlbəttə, bir-birini başa düşməyi öyrənsinlər. Təbii ki, Rusiyaya qarşı belə sanksiya siyasətini nəzərə alaraq, rəhbərliyə öz gücünə, qətiyyətinə inam arzulayıram, Prezidentin komandasına sanksiya siyasətinin mənfəi nəticələrini minimuma endirmək üçün gələcəkdə də bütün tədbirləri görməyi diləyirəm. Çünki aydındır ki, bütün bunlar fəsadsız ötişməyəcək. Rusiya cəmiyyəti hər hansı bir cəmiyyət kimi ağır dövrdə birlişir və biz Rusiyada bu konsolidasiyanı görürük. Arzu edirəm ki, belə də davam etsin.

Suallardan birinə cavab verərkən artıq qismən toxunduğum daha bir məqamı qeyd etmək istərdim: ölkələrimizi, xalqlarımızı və rəhbərliklərimizi daha çox birləşdirən nədir? Bu, öz milli köklərinə və ənənəvi dəyərlərinə sadıqlıqdır. Bu gün bu, demək olar ki, bəzi regionlarda çox nadir halldır. Gah xarici idarəçilik, gah tam mənəvi degradasiya, yaxud onların biri digəri ilə birlikdə. Yəni, bu, bizi sərflə şəkildə fərqləndirir. Dünyada gördüyümüz tendensiyalar, o cümlədən Trampın Prezident seçilməsi möhz onu göstərən amildir ki, o, elə biziqlədir. Necə deyirlər, ənənəvi dəyərlərə münasibətdə bir qayıdaqdır. Zənnimcə, boşəriyyəti üçün fəlakətli olan tendensiyanı tərsinə çevirə biləcəyik, bax bu, poğzulanıq, nümayiş-karənə iblislik ki, biz onu Paris Olimpiadasını açılışında gördük. Bu halların qarşısını almalıdır. Bunu liderlərə inanan cəmiyyət edə-cək, bunu biz edəcəyik. Mütləq. Yoxsa bizi azlıq qalacaq. Əlbəttə, Yeni ildə bütün rusiyalılara xoş-bəxtlik, əmin-amanlıq arzulayıram.

-İlham Heydəroğlu, bu ətraflı müsahibə üçün çox sağ olun.

-Siz də sağ olun.

Trump USAID-i qadağan edə bilər

-Hazırda Gürcüstanda baş verənləri Siz necə qiymətləndirərdiniz?

-Görürəm ki, Gürcüstanda vəziyyət sabitləşir. Biz buna sadıq. Gürcüstan bizim üçün çox mühüm tərəfdaş və yaxın dostdur. Uzun əsrlərdir ki, xalqlarımız sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşayırdı. Ona görə də Gürcüstanda sabitliyin pozulması və ya sabitliyin pozulması təhlükəsi Gürcüstan üçün olduqca kiçik, Azərbaycan üçün də zərərli deyil. Bu səbəbdən biz öz tərəfimizdən çalışırıq və bütün addımları atırıq ki, Gürcüstanda vəziyyət siyasi məcraada sabit olsun, Gürcüstan uğurla inkişaf etsin.

Yenidən xarici təsir məsələsinə qayıtdıqda, məlum oldu ki, Gürcüstanda Qərbdən maliyyələşən minlərlə qeyri-hökumət təşkilatı fəaliyyət göstərir. Bu təşkilatlarda çalışan və ya əməkhaqqı alan insanların sayı isə yəqin ki, on minlərlə, hətta daha çoxdur. Biz bilirik ki, bu, nə deməkdir. Çünki burada, bizim ölkəmizdə qanqla qidalananların və qrant verənlərin özlərini ağa kimi apardıqları dövr var idi, insanlar bəzi qanun qarşısını aldık. Ona görə də hər hansı qurumun, istər Azərbaycan və ya xarici olsun, verdiyi istənilən qrant qeydiyyatdan keçməlidir və müvafiq orqanlar icazə verib-verməməyi nəzərdən keçirməlidir.

-Bu, Azərbaycanın milli maraqlarına uyğundurmu?

-Bəli, təbii ki. İkincisi, yardım asılılıq yaratmamalıdır. Ona görə də Bayden administrasiyası tarixdə, o cümlədən nə ilə yadda qal-

acaq? Bir çox məsələ, amma o cümlədən bir göstərici ilə. Bu, yaxadan asılmaqdır. Biz sizə kömək etmək istəyirik. Biz isə deyirik: sağ olun, ehtiyac yoxdur. Onlar təkid edirlər. Bax, onların USAID adlı strukturu var. Yardım etmək istəyir, amma nədənsə bizə lazım olan məsələlərdə deyil.

-O, Rusiyada qadağan olunub.

-Bizdə hələ qadağan edilməyib, amma zənnimcə, Tramp onu qadağan edə bilər.

-Rusiyada onu özümüz qadağan eddik.

-Siz qadağan etdiyiniz və doğru iş gördünüz. Mən düşündüyümü deyirəm, o, ümumiyyətlə, sürədən çıxma bilməz. Bax, onlar təkidlə kömək etmək istəyirlər. Amma biz, necə deyirlər, yetkin insanlıq, hər şeyi başa düşürük. Ona görə də bütün bunları qaydaya saldıq. Məsələn, Azərbaycan mediası heç bir xarici mənbədən hətta bir faiz belə maliyyələşə bilməz. Bunu edə bilməz. Nə üçün? Axi biz ABŞ mediasını maliyyələşdirmirik. Düzüldür? Nə üçün onlar bizimkiləri maliyyələşdirsin? Belə ki, onlar "Amerikanın səsi" və "Azadlıq radiosu" kimi əlaət resursları vasitəsilə gecə-gündüz xalqımıza, ölkəmizə qara yaxırlar, Ermənistan üzərində qələbəmizə kölgə salırlar. Ona görə də mənə elə gəlir ki, bunun qaydaya salınması Gürcüstanda müəyyən vaxt ərzində nəzərdən qacırlılıb, bunu etdikdə isə, necə deyirlər, qatar bir az getmişdi. Yaxşıdır ki, indi şərait artıq sabitləşməyə doğru gedir. Amma gördüyünüz kimi, yenə də Makronun qulaqları görünür. Adam öz ölkəsində oturma bilmir. Mütləq Gürcüstanda da ul uzatmalıdır. Biz Parisdə Moryəm Ana kilsəsindəki məra-

simdə nəyin şahidi olduq? Papa Fransisk mərasiməntə imtina etdi, o, əlbəttə, Makrona bu Olimpiya rüsvayçılığını başlanmışdır. Düzgün də etdi. O, Korsikaya yollandı. Necə deyirlər, sanki müəyyən bir yerindən tutaraq ağrımaq üçün.

Bələklə, Gürcüstan məsələsinə qayıdarsak deməliyəm ki, o, gördüyünüzdən daha genişdir. Zənnimcə, bu səbəbdən nəzərdə tuturam ki, addəntən irəliləyən sənəddən vərədişə çevirmiş ölkələri verirlər. Əgər belə demək mümkündürsə, bu, Qafqaz uğrunda döyüşdür. Ermənistanın harayaya getdiyi aydındır. O, mahiyyətcə KMTM-dən də-fakto çıxıb. Bizim xoylanılıb məlumatlandırma qəribə, onların deyurə çıxmasının səbəbi hələ Dövlət Departamentindən təlimat almamalarıdır. Bunu alan kimi, onlar çıxacaqlar. Azərbaycan müstəqil aktordur və kifayət qədər ixtisaslaşmış, özünü müdafiə edə bilər. Ona görə də Gürcüstan Qafqaz uğrunda döyüşlərdə mühüm amildir. O, necə olacaq? O, bizi ənənəvi Qafqaz dəyərlərinə əsaslanacaq.

Yeri gəlmişkən, Borrel haqqında danışdıq, mən ona məhəl qoymadım. Bunun ardınca ona hələ bir-iki signal göndərmək istəyirəm. Hərçənd mən COP-da çıxışların birində bu barədə danışmışam, hətta Borreləndən sitat gətirmişəm ki, o, Avropanın çiçəklənən bağ, qalanların isə cəngəllik olduğunu bildirir.

Mən isə dedim ki, əgər biz cəngəlliklə, bizdən uzaq durun. Ümumiyyətlə, Borrelə gəldikdə, düşüünürəm ki, o, bir neçə onillik əvvəl yaşasaydı, diktator Frankonun yaxşı xarici işlər naziri olardı. Onun, sadəcə, başqa zamanda yaşamaqla bəxti gətirməyib.

YAP Mərkəzi Aparatında müşavirə keçirilib

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar dekabrın 18-də Yeni

Azərbaycan Partiyasının (YAP) Mərkəzi Aparatında yerli seçki qorğahları sədrlərinin iştirakı ilə müşavirə keçirilib.

Müşavirədə YAP İdarə Heyətinin 2024-cü il 2 dekabr tarixli qərarı ilə təsdiq edilmiş Tədbirlər Planında əks olunan əsas

hərəkət və tədbirlərlə əlaqədar ötən müddət ərzində görülmüş işlər ətrafında müzakirələr aparılıb, onların icra vəziyyətinin təh-

lili əsasında növbəti dövr üçün konkret vəzifələr müəyyən edilib, müvafiq tapşırıq və tövsiyələr verilib.

Dinlərarası dialoq məkanı...

ISESCO-nun baş direktoru ölkəmizlə birgə sülh platformasının yaradılmasını təklif edib

N.BAYRAMLI

Azərbaycan tarix boyu fərqli dinlərin daşıyıcılarının qardaşlıq zəminində yaşadığı ölkə olub. Son illər dünyanın ayrı-ayrı yerlərində radikal, ekstremist dini qrupların müəyyən siyasi dairələr tərəfindən gizli və açıq formalarda dəstəklənməsinin, həmin qüvvələrdən sosial sabitliyin pozulmasında, islamofobiyanın yayılmasında istifadə edilməsinin şahidi oluruq. Digər tərəfdən, Avropada multikulturalizmin böhranı, islamofob və ksenofob meyillərin güclənməsi də tolerantlığa zərbə vuraraq mədəniyyətlərarası qarşılıqlı anlaşma gücləndirir.

Bütün bunların fonunda Azərbaycan da əslrədən bəri mövcud olan tolerantlığın, müxtəlif etnik, dini mənsubiyyətə malik olan toplumların mehriban birgə yaşayışının şahidi oluruq. Bunun əsas səbəblərindən biri Azərbaycanın tarixən dini və dünyəvi dəyərlərin uzlaşdığı, fərqli mədəniyyətlərin bir arada yaşadığı və inkişaf etdiyi, sivilizasiyaların qovuşduğu bir məkan olmasıdır. Yəni Azərbaycan xalqı uzun əsrlər boyu özünün milli, dini-mənəvi dəyərlərinə bağlılığını qoruyub saxlayıb, eyni zamanda, başqa dinlərin və etnik qrupların nümayəndələri ilə tolerant, mehriban birgə yaşayış mühitində sahib olduğu yüksək mənəvi keyfiyyətlərini inkişaf etdirib. Nəticədə dini, mədəni plüralizmin mövcud olduğu, dini və dünyəvi dünyagörüşünün uzlaşdığı müasir Azərbaycan cəmiyyəti formalaşmış.

Ölkəmiz dinlərarası dialoqun önəmi ni beynəlxalq müstəvidə də fəal təbliğ

edir. Mərkəşin paytaxtı Rabat şəhərində İslam Dünyası Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatı (ISESCO), Azərbaycan Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin və bu ölkədəki səfirliyimizin birgə əməkdaşlığı ilə “Dinlərarası harmoniya: Sülh içində birgə yaşayışın gücləndirilməsi” mövzusunda beynəlxalq konfransın keçirilməsi də bunun göstəricisidir. ISESCO-nun baş qorğahında keçirilən konfransda sülh içində birgə yaşayış, qarşılıqlı hörmət və dini dözümlülüğün global əhəmiyyəti ilə bağlı müzakirələr aparılıb, Azərbaycanın dini müxtəliflik sahəsində uğurla təbiiq etdiyi nümunələr təqdim edilib. Dini liderlər, siyasətçilər və din alimləri arasında dialoq və əməkdaşlığın gücləndirilməsi, eləcə də dinlərarası anlaşmanın təşviqi və dini dözümsüzlük halları ilə mübarizə üçün ön yaxşı təcrübə mübadiləsi konfransın müzakirə mövzusu olub.

Konfransda Azərbaycan və Mərkəşin nüfuzlu elm və fikir adamları, eləcə də Misir, Liviya, Tunis, İtaliya, İngiltərə və digər ölkələrdən dini mövzular üzrə mütəxəssislər iştirak ediblər.

Tədbirin açılış mərasimində ISESCO-nun baş direktoru Salim bin Məhəmməd əl-Maliki bildirib ki, Dini Qu-

rumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə ISESCO arasında dinc birgə yaşayışın təşviqində əməkdaşlığın gücləndirilməsi, habelə dini icmalar və beynəlxalq aktorlar üçün sülhün möhkəmləndirilməsi istiqamətində platformanın yaradılması önəmlidir. O qeyd edib ki, Prezident

İlham Əliyevin fəaliyyəti sayəsində bu gün Azərbaycan konfessiyalararası, həmçinin məzhəblərarası həmrəyliyin, milli birliyin, mənəvi vəhdətin, dini-mədəni müxtəlifliyin nadir nümunələrini sərgiləyir.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramin Məmmədov bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz İslam aləmində elmin, təhsilin inkişafı, zəngin mədəni irsin qorunması sahəsində böyük işlər görən ISESCO ilə əməkdaşlığa xüsusi

əhəmiyyət verir. Azərbaycanda tarixən müxtəlif dinlərin təşəkkül tapması, tolerantlıq və birgə yaşayış ənənələrinin yayılmasından da bəhs edən R.Məmmədov dünyada multikulturalizmin mərkəzi kimi tanınan, dini-millî zəmində qarşıdurmaların heç vaxt olmadığı ölkəmizin daim dinlərarası, mədəniyyətlərarası münasibətlərə töhfə verən təşəbbüslərlə çıxış etməsindən danışıb. Prezidentin təşəbbüsü ilə Azərbaycanın 2008-ci ildən başlayan “Bakı prosesi” çərçivəsində Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumları, Dünya Dini Liderlərinin sammitləri, Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumlarına evsahibliyi etdiyini vurğulayıb.

Komitə sədri çıxışında Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, ISESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun dünya əhəmiyyətli tarixi, dini, mədəni abidələrin bərpa edilməsi istiqamətində təşəbbüsləri barədə də məlumat verib. Əlahəzrət Kral VI Məhəmmədin müşaviri Andre Azuley çıxışında təəssüf hissi ilə bildirib ki, dünya bəzi digər aspektlərdən olduğu kimi, sivilizasiyaların və dinlərin toqquşması baxımından problemlərlə üzləşir.

Dinlərarası, hətta məzhəblərarası münasibətlər xeyli dərəcədə gərginləşir, lokal konfliktlərin sayı durmadan artır. Andre Azuley vurğulayıb ki, dünya dövlətləri Mərkəş və Azərbaycanın dinc birgə yaşayış modelindən xəbərdar olmalı, öz daxili və xarici siyasətlərində bu ənənələri təbiiq etməlidirlər.

Milli Məclisin sədr müavini Rafael Hüseynov İslam sivilizasiyasını birləşdirən ortaq mənəvi dəyərlərə, bir çox xalqın birləşərək yaratdığı müstəqil mədə-

ni irsə diqqət çəkib. Bildirib ki, İslam dünyası zəngin və rəngarəng mədəni irsə malikdir. Azərbaycanın tarixin sınaqlarından keçmiş mötəbər dinlər və mədəniyyətlərarası dialoq modelinə, çoxmədəniyyətli mühitlərdə rahat yaşamanın doğru yollarını göstərən tarixi təcrübələrinə diqqət çəkən R.Hüseynov qeyd edib ki, ölkəmizdəki konfessiyalar həmişə qarşılıqlı hörmət və anlaşma şəraitində yaşayıblar.

Tədbir çərçivəsində “Ortaq insanlıq və fərqli dinlər” adlı sərgi də təşkil olunub. Sərgidə Azərbaycanda mövcud tolerantlıq mühiti, ISESCO tərəfindən 2024-cü ilin “İslam dünyasının mədəniyyət paytaxtı” elan edilmiş Şuşa şəhərinin tarixi və mədəni abidələri ilə bağlı fotolar və digər nümunələr nümayiş olunub.

Beynəlxalq konfransda panel sessiyalar da keçirilib. Panel sessiyalarda Azərbaycan İlahiyyət İnstitutunun rektoru Aqil Şirinov, Milli Məclisinin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Fazil Mustafayev, İtaliyanın “Global Christian-Muslim-Marian Committee” təşkilatının rəhbəri Nadir əl-Akkad, Heydər Əliyev Fondunun Heydər Əliyev irsinin tədqiqi və təbliği şöbəsinin müdiri Cəmil Əliyev, Rus Pravoslav Kilsəsinin Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının yepiskopu Aleksi (Smirnov), “Zeytouni” Universitetinin professoru, Tunis Respublikasının keçmiş dini işlər naziri Abdeljalil Salem, Avropa Yəhudilərinin Bakı dini icmasının rəhbəri Şneor Seqal, Azərbaycanda Katolik Kilsəsinin Apostol Prefekturasının general vikarisi Yozef Marek çıxış edərək Azərbaycandakı tolerantlıq mühitini yüksək dəyərləndiriblər.

Konfrans çərçivəsində təşkil edilən “Ortaq bəşəri dəyərlər, müxtəlif dinlər” adlı sərgidə Azərbaycanda mövcud olan dini müxtəliflik və tolerantlığa, eləcə də ISESCO tərəfindən mədəniyyət paytaxtı olan Şuşaya aid fotolar nümayiş etdirilib.

UNESCO-dan tələb!

Təşkilatın baş direktoru Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyəti təmsilçilərinin məktubuna cavab verəcəkmi?

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Elm, Təhsil və Mədəniyyət üzrə ixtisaslaşmış qurumu olan UNESCO

Azərbaycanın erməni işğalında olmuş ərazilərinə hələ də missiya göndərməyib. Dörd ildən çoxdur ki, torpaqlarımız

erməni işğalından azad olunub, ərazi bütövlüyümüz təmin edilib. Lakin UNESCO hələ də ermənilər tərəfindən viran

edilmiş ərazilərimizə missiya göndərmək niyyətində deyil. Eyni zamanda, bu təşkilat indiki Ermənistan ərazisində azər-

baycanlılara məxsus olan tarixi, mədəni və dini irsin dağıdılmasına susur. Bununla bağlı müraciətlər isə cavabsız qalır.

Ermənistan xalqımıza məxsus irsi məhv edib

Qeyd edək ki, bu məsələ ilə əlaqədar Azərbaycanın vətəndaş cəmiyyəti təmsilçiləri UNESCO-nun Baş direktoru Odri Azuleyə açıq məktub ünvanlayıb. Məktubda deyilir: “Biz sizə Ermənistanın Azərbaycan xalqına məxsus mədəni və tarixi irsi məqsədlə şəkildə məhv etməsindən dərin narahatlığımızı ifadə etmək və bununla bağlı əməli addımların atılmasına çağırış etmək məqsədilə müraciət edirik. Ermənistanın həyata keçirdiyi siyasət nəticəsində Qərbi Zəngə-

zur, Qafan, İrəvan, Göyçə, Nüvədi, Veddi və digər bölgələrdə Azərbaycan xalqının mədəni irsi məhv edilib, mənim-sənilib. Məsələn, İrəvanda yerləşən Dəmirbulaq məscidi 1990-cı illərin əvvəllərində buldozerlə dağıdılıb, XVI əsrə aid Sərdar məscidi isə bir neçə mərhələdə məhv edilib. Qala məscidi, Şah Abbas məscidi, Təpəbaşı məscidi, Zal Xan məscidi, Sərtib Xan məscidi, Hacı Novruzəli bəy məscidi, Hacı Cəfər bəy məscidi, Rəcəb Paşa məscidi, Məhəmməd

məd Sərtib Xan məscidi, Hacı İnam məscidi və Ermənistan ərazisində yerləşən 300-dən artıq digər dini və mədəni abidələri eyni aqibətlə üzləşib. Bundan əlavə, Ermənistan ərazisində Aşağı Şorça, Qullubulaq, Saral və Ağadada kimi 500-dən artıq Azərbaycan qəbiristanlığı təhqir edilərək dağıdılıb”. Azərbaycan QHT-ləri bunu qəbul edilməz sayıb, o da vurğulanıb Aşıq Ələsgərin məzarı da bu cür münasibətlə üzləşib.

Məktubda xüsusi qeyd edilir ki, İrəvanda yerləşən və Azərbaycanın tarixi şəhərinə yeganə qalıqları olan Təpəbaşı məhəlləsi tamamilə məhv təhlükəsi ilə üz-üzədir, bununla bağlı dəfələrlə məsələ qaldırıldısa da, UNESCO praktiki addımlar atmayıb: “UNESCO-nun məsələyə təcili müdaxiləsi zəruridir. Təşkilatın üzv dövlətlərindən biri tərəfindən mədəni mülkiyyətin məqsədyönlü şəkildə məhvi-

mədəni irsin vəziyyətini monitorinq etməsinə və sənədləşdirməsinə, Ermənistan UNESCO sənədləri də daxil olmaqla, beynəlxalq konvensiyalar çərçivəsində mədəni irsin qorunması üzrə öhdəliklərinə əməl etməsinin tələb olunmasını bir daha xahiş edirik”.

Açıq Məktubu “Simurq” Azərbaycan Mədəniyyət Assosiasiyası, Qərbi Azərbaycan İcması, “Miras” Mədəni İrsin

Müdafiəsi” İctimai Birliyi, “Obyektiv” Milli Dəyərlərin Təbliği İctimai Birliyi, “Prioritet” Sosial İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzi,

Qeyd olunub ki, bu geniş miqyaslı kampaniya yalnız fiziki dağıntılarla məhdudlaşmayaraq, Azərbaycan kəndlərinin tarixi adlarının da tamamilə dəyişdirilməsi və erməni adları ilə əvəzlənməsi ilə müşayiət edilib: “Ermənistan ərazisində qalan yeganə məscid - İrəvandakı Göy Məscid saxtalaşdırılaraq “fars məscidi” kimi təqdim edilir”.

“Əbədi Turan” Kitab Fondu, “Avrasiya Mıqrasiya Təşəbbüsləri Platforması”, Mirzə Ələkbər Sabir Fondu, “Zirvə” Mədəniyyət və İncəsənət İctimai Birliyi, “İz” Mədəni İnkişaf və Dəstək İctimai Birliyi və Müvəkkil Hüquq Mərkəzi imzalayıb.

Hələlik UNESCO Açıq Məktuba heç bir cavab verməyib.

Odre Azule kimdir?

Xatırladaq ki, Odre Azule Fransanın mədəniyyət naziri vəzifəsində çalışıb. 2017-ci ilin oktyabrından isə UNESCO-nun baş direktoru vəzifəsini icra edir. Ermənistanın 30 illik işğalı dövründə UNESCO ərazilərimizə missiya göndərməməsinə siyasətə qarışmaması ilə əlaqələndirirdi. Eyni zamanda, işğalçı Ermənistan buna mane olurdu. Ancaq 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra qurumun mövqeyində birdən-birə dəyişiklik müşahidə olundu. Belə ki, UNESCO-nun bəzi rəhbər şəxsləri Ermənistanın Azərbaycanın işğaldan azad etdiyi ərazilərdəki xristian abidələrini guya dağıtması ilə bağlı iddialarına cavab olaraq öz missiyalarını regiona göndərməyə hazır olduqlarını bildirdilər. Təşkilat rəsmilərinin Ermənistanın müraciətinə belə çevik reaksiya verməsi cəmiyyətimizdə haqlı etiraz doğurdu. Azərbaycan missiyanın regiona gəlib obyektiv araşdırma aparmasına tərəfdardır və bununla bağlı mövqeyini UNESCO-ya çatdırıb. Lakin görünür odur ki, təşkilat rəsmiləri yalnız ermənilərin marağına uyğun missiya təşkil etmək istəyirlər. Bu yanaşma isə Azərbaycan üçün qəbulolunmazdır. Çünki belə yanaşma UNESCO-nun elan olunmuş prinsipləri ilə bir araya sığmır və suallar doğurur. Təşkilat öz statusuna uyğun fəaliyyət göstərməli və obyektivlik nümayiş etdirməlidir.

Nardar BAYRAMLI

Təpəbaşı məhəlləsi tamamilə məhv olmaq təhlükəsi ilə üz-üzədir

nə və Azərbaycanın mədəni irsinin, tarixi köklərinin inkar edilməsinə qarşı UNESCO prinsipial və ardıcıl mövqə nümayiş etdirməlidir. Biz - Azərbaycanın QHT nümayəndələri UNESCO-dan Ermənistan ərazisinə faktarəşdirci missiya göndərməsini, Azərbaycan xalqına məxsus

Təbliği İctimai Birliyi, “İrəvan Mədəni İrsinin Təbliği” İctimai Birliyi, “Zəngəzur” Cəmiyyətləri, Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fondu, D.Əliyeva adına Azərbaycan Qadın Hüquqları Cəmiyyəti, Azərbaycan Milli İnsan Hüquqları Cəmiyyəti, “Hüquqların və Qanunçuluğun

“Sönməz Məşəl” Mədəni Əlaqələr İctimai Birliyi, “ICOMOS Azərbaycan” İctimai Birliyi, Cəfər Cabbarlı Mədəniyyət, Elm və Təhsilin İnkişafı İctimai Birliyi, “Mədəniyyət Könüllüləri” İctimai Birliyi, Azərbaycan Mədəni İrsinin Qorunması və Turizm Dəstək Assosiasiyası,

Azərbaycan AQEM-in sədri kimi...

Ölkəmiz sədrlik dövründə prioritetlərini açıqlayır

Azərbaycan beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində fəal siyasət həyata keçirir. Belə təşkilatlardan biri də Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirədir (AQEM).

Ceyhun Bayramov: Sədrliyimizi sülhə, sabitliyə və dayanıqlı inkişafa olan sadiqliyimizə əsaslanaraq quracağıq

Qeyd edək ki, Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin Nazirlər Şurasının 7-ci görüşündə çıxış edib. Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən verilən məlumata görə, çıxışında AQEM üzv dövlətlərinə Azərbaycana göstərdikləri etimad və inamı görə təşəkkürünü bildiren nazir deyib: “AQEM Sədrliyini Azərbaycan global diplomatiyada “körpü qurmaq” təcrübəsi, çoxtərəfli platformalarda liderliyi, sülhə, sabitliyə və dayanıqlı inkişafa olan möhkəm sadiqliyinə əsaslanaraq quracaq. Azərbaycanın AQEM-ə Sədrliyi təkcə Müşavirənin tarixi deyil, o cümlədən Asiyanın və bütün dünyanın dəyişən geosiyasi və iqtisadi mənzərəsi üçün çox vacib bir anda başlayır. İndi Asiyanın global inkişafda, texnoloji innovasiya və siyasi təsərrüfatda aparıcı qüvvə kimi rolu həmişəkindən daha vacibdir. Dünyada çoxqütblülüyün vüsət aldığı və çoxtərəfliyin yeni çağırışlarla üzləşdiyi bir zamanda Asiya bu çağırışlara birlik, əməkdaşlıq və ortaq məsuliyyətlə cavab verməlidir. Regionun ən inklüziv dialoq platforması olmaqla, AQEM əməkdaşlığı təşviq etmək və qarşılıqlıq çağırışların öhdəsindən gəlmək üçün unikal mövqeyə malikdir”.

C.Bayramov bildirib ki, Azərbaycanın Sədrliyi “Daha güclü AQEM, Asiyada bağlantılar, rəqəmsallaşma və dayanıqlı inkişaf” mövzusunda əsaslanmaqla, 3 fundamental istiqaməti prioritetləşdirəcək: “Birincisi, AQEM-in transformasiyası və institusional inkişafı, ikincisi, etimad-quruculuğu tədbirlərinin icrası vasitəsilə sahəvi əməkdaşlıq, üçüncüsü, AQEM ilə digər beynəlxalq və regional təşkilatlar arasında qarşılıqlı əlaqənin təşviqi. Biz son 30 ildə əldə olunmuş uğurlar əsasında AQEM-in tam formalaşmış beynəlxalq təşkilata çevrilməsi ilə bağlı hazırkı keçid prosesini davam etdirəcəyik. Qazaxıstan Sədrliyi dövründə başladılmış və 2022-ci ildə 6-cı AQEM Zirvə Toplantısı tərəfindən təsdiq olunan bu proses üzv dövlətlər tərəfindən idarə olunan və konsensus əsası qalmaqla, AQEM-i sürətlə dəyişən dünyanın tələblərinə cavab vermək üçün hazırlıqlı olmaq məqsədlərinə yönəldəcək. AQEM-in hüquqi qüvvəyə malik əsas sənədinin işlənilməsi-hazırlanması, habelə onun institusional potensialının və maliyyə müstəqilliyinin gücləndirilməsinə yönəlmis səylər də Azərbaycan Sədrliyinin vacib prioriteti kimi qalacaq. Sədrliyimiz, həmçinin AQEM Katibliyinin funksional imkanlarının gücləndirilməsinə diqqət yetirəcək. Bu məqsədlə Azərbaycan Katibliyə həm maliyyə töhfəsi, həm də işçi heyətinin təmin olunması vasitəsilə dəstək göstərəcək. Biz bütün üzv dövlətləri həm maliyyə, həm də əyani yardımla Katibliyin işinə dəstək göstərməyə çağırırıq. Həmçinin biz Katibliyin statusunun, habelə

AQEM Katibliyinin, onun heyətinin və Müşavirə üzvlərinin nümayəndələrinin imtiyaz və immunitetləri haqqında Konvensiyanın ratifikasiyasını təşviq etməyə davam edəcəyik. Azərbaycan, o cümlədən AQEM Maliyyə Zirvəsinin təsis olunmasını dəstəkləyir və bununla bağlı ekspertlər səviyyəsində aparılmış mühüm işlər əsasında konsensusun əldə olunması məqsədilə çalışacaq”.

20-dən çox tədbir planlaşdırılır

Etimad quruculuğunun AQEM prosesinin əsasını təşkil etdiyini vurğulayan nazir əlavə edib: “Müsbət təcrübənin əsasında Azərbaycanın Sədrliyi mövcud etimad quruculuğu tədbirlərinin səmərəliliyi və təsirinin genişləndirilməsinə prioritetləşdirəcək, həmçinin əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi üçün yeni, innovativ həll yollarını nəzərdən keçirəcək. Bu xüsusda biz mühüm mövzular kimi bağlantılar, rəqəmsallaşma və dayanıqlılığa diqqət göstərəcəyik”. 2025-ci ildə Müşavirənin 5 ölkəsi üzrə Sədrliyin 20-dən çox tədbiri planlaşdırılır. Sədrlik üzv dövlətlər, etimad quruculuğu üzrə əlaqələndiricilərlə Biznes və Gənclər üzrə şuralar, Beyin Mərkəzləri Forumu və Aparıcı Universitetlərin Tərəfdaşlıq Şəbəkəsi kimi müvafiq AQEM orqanları arasında qarşılıqlı əlaqənin inkişafı istiqamətində səy göstərəcək. Bu yanaşma etimad quruculuğu tədbirlərinin səmərəliliyinin gücləndirilməsinə və AQEM-daxili birliyin təşviqinə yönəlib. Sədrlik iqtisadi ölçü üzrə nəqliyyat bağlantıları, kiçik və orta sahibkarlığın təşviqi, qadın sahibkarlığı və yaşlı iqtisadiyyat mövzularını prioritetləşdirəcək.

Azərbaycan AQEM-ə 2024-2026-cı illərdə sədrlik edəcək

Xatırladaq ki, Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirənin Yüksək Vəzifəli Şəxslər Komitəsinin iclasında verilmis tövsiyəyə uyğun olaraq, AQEM Xarici İşlər Nazirləri Şurasının 19 mart 2024-cü il tarixli qərarı ilə Azərbaycan 2024-2026-cı illər üzrə təşkilatın sədri seçilib. Qorara əsasən, sədrlik çərçivəsində ölkəmizin 2024-cü ildə AQEM Xarici İşlər Nazirləri Şurasına, 2026-cı ildə isə AQEM Dövlət və Hökumət Başçıları Şurasına (Sammit) ev sahibliyi etməsi nəzərdə tutulub.

Qeyd edək ki, AQEM-in çağırılması haqqında təşəbbüs ilk dəfə 5 oktyabr 1992-ci il tarixində Qazaxıstan tərəfindən BMT Baş Assambleyasının 47-ci sessiyası zamanı irəli sürülüb. Təşəbbüsün məqsədi, Asiyada təhlükəsizliyin təmin olunması üzrə effektiv və universal təşkilat yaradılmasıdır. Azərbaycan AQEM çərçivəsində fəal əməkdaşlıq edir. Ölkəmiz “Təhlükəsiz və səmərəli nəqliyyat dəhlizlərinin inkişaf etdirilməsi” sahəsində etimad-quruculuğu tədbirlərinin əlaqələndiricisi funksiyasını yerinə yetirməkdədir.

AQEM-in fəaliyyətini tənzimləyən əsas sənədlər 1999-cu ildə qəbul edilmiş “AQEM üzv dövlətləri arasında münasibətlərin rəhbərçisi prinsipləri haqqında Bəyannamə” və 2002-ci ildə qəbul edilmiş Almatı Aktdır. Təşkilatın 2022-ci ildə keçirilmiş Astana Sammitində AQEM-in tamhüquqlu regional beynəlxalq təşkilata transformasiyası ilə bağlı prosese start verən “AQEM-in Transformasiyasına dair Astana Bəyanatı” qəbul edilib.

Hazırda təşkilatın 28 üzvü var. Bundan əlavə, 10 ölkə, həmçinin BMT, ATƏT, Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatı, Ərəb Dövlətləri Liqası, Türk PA kimi beynəlxalq təşkilatlar AQEM-də müşahidəçi statusuna malikdirlər. AQEM-in inzibati orqanı Astana şəhərində yerləşən və onun gündəlik fəaliyyətini əlaqələndirən Katiblikdir. AQEM-in fəaliyyətinin istiqamətləndirilməsi və prioritetlərinin müəyyənləşdirilməsi sədr ölkə tərəfindən həyata keçirilir.

Nardar BAYRAMLI

Fövqəladə hallar uşaqların gözü ilə...

Uşaq yaradıcılıq müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb

Ötən gün “Fövqəladə hallar uşaqların gözü ilə” XII Respublika uşaq yaradıcılıq müsabiqəsinin qaliblərinin mükafatlandırma mərasimi baş tutub. Müsəbiqə Fövqəladə Hallar Nazirliyi və Elm və Təhsil Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilib.

Müsəbiqənin keçirilməsində məqsəd ictimaiyyətin diqqətinin fəvqəladə hallarla bağlı problemlərə yönəldilməsi, məktəblilərə təhlükəsiz həyat fəaliyyəti mədəniyyətinin aşılanması, onların vətənpərvərlik ruhunda yetişdirilməsi, eləcə də istedadlı uşaqların üzə çıxarılması və onlara dəstək verilməsidir.

Yüksək mənavi keyfiyyətlərə malik vətəndaşlar yetişdirilir

Tədbirdə çıxış edən fəvqəladə hallar naziri Kəmaləddin Heydərov Heydər Əliyevin “Uşaqlar bizim gələcəyimizdir, gələcəyimizi nə cür tərbiyə edəcəyik, ölkəmizin, millətimizin, dövlətimizin sabahı bundan asılı olacaqdır” müdrik kəlamını xatırladaraq, onun uşaqlara hər zaman xüsusi diqqət və qayğı ilə yanaşdığını xatırladı.

Nazir vurğulayıb ki, ölkəmizdə uşaqların təhlükəsiz və layiqli mühitdə böyüməsi, onların sağlamliğunun təmin edilməsi, müasir biliklərə yiyələnməsi, Vətənə və dövlətə sədaqətli yüksək mənavi keyfiyyətlərə malik vətəndaş kimi yetişmələri üçün zəruri tədbirlər həyata keçirilir. Nazir ölkədə həyata keçirilmiş məqsədyönlü tədbirlər sayəsində İkinci Qarabağ müharibəsində Zəfərin qazanılmasında məhz Azərbaycanın müstəqilliyi illərində doğulmuş Vətən övladlarının mühüm rol oynadıqlarını xatırladı.

Nazir həmçinin Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın uşaqlara olan həssas münasibəti, onlara göstərdiyi yüksək qayğıkeşliyi, uşaqların hərtərəfli inkişafı, təhsili, təlim-tərbiyəsi ilə əlaqədar gördüyü böyük işlərin xalqımız tərəfindən minnətdarlıqla qarşılandığını vurğulayıb.

K.Heydərov bu ilin noyabr ayında COP29-un Azərbaycanda uğurla keçirilməsini xatırladı. O, bəşəriyyəti ciddi çağırışlar, təhdidlər qarşısında qoyan iqlim dəyişmələrinə qarşı mübarizə ilə bağlı Bakıda qəbul edilən qərarların ölkəmizin iqlim dəyişiklikləri ilə

global mübarizənin daha sürətlə həyata keçirilməsinə layiqli töhfələr verdiyini bildirib.

Mənavi-psixoloji hazırlıqda maarifləndirici tədbirlər

K.Heydərov fəvqəladə hallarla bağlı zəruri təhlükəsiz davranış qaydaları barədə bilik və vərdislərə məhz kiçik yaşlardan, məktəb illərindən yiyələnməyin cəmiyyətdə ümumi təhlükəsiz həyat fəaliyyəti mədəniyyətinin formalaşmasında mühüm rol oynadığını vurğulayıb: “Fəaliyyətinin ilk illərdən başlayaraq məktəblilərə fəvqəladə hallarda davranış qaydalarının öyrədilməsinə, onların belə hallara mənavi-psixoloji cəhətdən hazırlanması üçün səmərəli üsulların tətbiqinə ciddi diqqət yetirən FHN mütləq olaraq maarifləndirici tədbirlər, təlimlər, yarış və müsabiqələr keçirir”.

Uşaq yaradıcılıq müsabiqəsinin əhəmiyyətindən danışan nazir məktəblilər arasında böyük maraq qazanmış müsəbiqənin qaliblərini təbrik edib, onlara yeni-yeni uğurlar arzulayıb.

Uşaqlara təhlükəsiz həyat fəaliyyətinin aşılanması...

Tədbirdə çıxış edən Gənclər və İdman naziri Fərid Qayıbov müsəbiqənin əhəmiyyətindən danışaraq, qalibləri təbrik edib. F.Qayıbov müsəbiqənin istedadlı uşaqların üzə çıxarılmasına, onların fəvqəladə hallar sahəsində biliklərinin artırılmasına və hərtərəfli inkişafına müsbət təsir göstərdiyini bildirib.

Daha sonra çıxış edən Elm və təhsil nazirinin müavini Həsən Həsənlı və Azərbaycan Gənclər Fondunun icraçı direktoru vəzifəsini müvəqqəti icra edən Qədir Xəlilov müsəbiqədə qalib gələn uşaqları təbrik edib, onların fəvqəladə hallarla bağlı zəruri bilik və bacarıqlara yiyələnməsində, təhlükəsiz həyat fəaliyyəti mədəniyyə-

tinin formalaşdırılmasında müsəbiqənin rolunu vurğulayıb.

Sonra qaliblərə fəxri fərman və qiymətli hədiyyələr təqdim olunub. Tədbir məktəblilərin təqdimatında milli vətənpərvərlik ruhunda bədii hissə ilə davam etdirilib.

Qaliblər mükafatlandırıldı

Qeyd edilib ki, ölkənin bütün şəhər və rayonlarının ümumtəhsil məktəblərinin şagirdlərinin iştirak etdikləri yaradıcılıq müsəbiqəsinə oktyabr ayından

Azərbaycan Respublikasının Mediana İnkişafı Agentliyi

Məqalə “Azərbaycan Respublikasının Mediana İnkişafı Agentliyi”nin maliyyə dəstəyi ilə “Uşaq və gənclərin fiziki və mənavi inkişafı” istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

start verilib. Müsəbiqə rəsm, plakat, əl işi, yağıncı və qəza-xilas etmə texnikasının modeli və yumşaq oyuncaq nominasiyalarında məktəb, rayon və ümumrespublika birinciliyi mərhələləri üzrə keçirilib. Təşkilat Komitəsinə rayon və şəhər müsəbiqələrinin yekunları üzrə 439 rəsm, 49 plakat, 393 əl işi, 98 yağıncı və qəza-xilas etmə texnikasının modeli və 78 yumşaq oyuncaq təqdim olunub.

Müsəbiqəyə təqdim olunan işlər Fəvqəladə Hallar Nazirliyi, Elm və Təhsil Nazirliyi, Rəssamlar İttifaqı və Rəssamlar Akademiyasının nümayəndələrindən ibarət münisflər heyəti tərəfindən qiymətləndirilib və qaliblər müəyyənləşdirilib. 25 nəfər birinci, 25 nəfər ikinci, 58 nəfər üçüncü yərə, 80 nəfər isə həvəsləndirici mükafata layiq görülüb.

Yeganə BAYRAMOVA

Tbilisidə yeni “Maydan” ssenarisi

İndi Gürcüstanın hazırkı hakimiyyəti üçün qanlı tarixin təkrarlanmasına imkan verməmək məqamıdır

Son bir ildə qonşu Gürcüstanla kollektiv Qərbin münasibətləri pik həddədək gərginləşib. Bu gərginliklərin fonunda, həmçinin Qərbin “yumşaq güc” vasitəsilə rəsmi Tbilisiyə təzyiqləri artırdığı müşahidə edilir.

Bugünlərdə Fransa prezidenti Emmanuel Makron ilə hakim “Gürcü Arzusu - Demokratik Gürcüstan” Partiyasının təsisçisi və fəxri sədri Bidzina İvanişvili arasında telefon danışığı baş tutub.

Dekabrın 18-də Avropa Şurasının Baş katibi Alen Berse Gürcüstanla rəsmi səfər edib. Dekabrın 21-də başa çatacaq səfər çərçivəsində A.Berse Gürcüstanın Baş naziri İrakli Kobaxidze, parlament sədri Şalva Pa-

puaşvili, yeni seçilmiş prezident Mixail Kavelaşvili ilə görüşəcək.

Paralel şəkildə, Gürcüstanın son parlament və prezident seçkilərinin nəticələrini tanımayan, müxalifətin

lideri qismində çıxış edən prezident Salome Zurabişvilin dünən Avropa Parlamentinin prezidenti Roberta Metsolanın dövləti ilə Strasburqa gəlib. O, burada Avropa Parlamentində çıxış edib.

Tbilisiyə qəfil zəng və yaxud qarşıdurmalar fonunda artan təmaslar nəyə xidmət edir?

İndiki mərhələdə Qərbin Gürcüstanla təmasları artırməsi müzakirələrə yol açır. Bu, çox doğru olaraq rəsmi Tbilisiyə “yumşaq güc” təbiiqinin tərkib hissəsi kimi analiz edilir. Təzadlı mənzərə yaranıb. Gürcüstan hakimiyyəti rəsmi qaydada ölkənin Avropa İttifaqına üzvlük danışıqlarının 2028-ci ilədək dayandırıldığını bəyan edib. Buna rəğmə, başda Fransa olmaqla ayrı-ayrı Avropa dövlətləri və təşkilatları Gürcüstanla təmasları artırmaq üçün yollar axtarırlar.

Məlumdur ki, son bir ildə qonşu ölkədə artan və iğtişaşlara, dövlət çevrilişinə, cəhdə qədər genişlənən gərginlik əsasında Gürcüstan-Qərb qarşıdurması kimi dəyərləndirilir. Rəsmi Tbilisi siyasi oriyentasiyasını dəyişməkdə, Avropa İttifaqına inteqrasiyadan yayınmaqda, Rusiyaya meyillənməkdə ittiham olunur. Gürcüstan hakimiyyəti isə Avropa İttifaqına inteqrasiya prosesinin milli dövlətə qarşı şantaj vasitəsinə çevrildiyini bildirərək qəti narazılığını ortaya qoyur.

Belə bir realıq fonunda Makronun İvanişviliyə telefon açması birmənalı qarşılanma bilməz. Telefon danışığı ilə bağlı Yelisey Sarayının yaydığı rəsmi bəyanatın məzmunundan Makronun şantaj keçdiyini aydın şəkildə gör-

mək mümkündür. “Gürcü Arzusu - Demokratik Gürcüstan” Partiyası telefon danışığının məzmununu ümumi açıqlamayıb, yumşaq ruhlu ümumi məlumat verib. Yelisey Sarayı isə Makronu “cəsarətli”, “sözükəçən” bir obrazda təqdim edib. Rəsmi Parisin bəyanatında bildirilir ki, prezident müxalifətin və vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin qorxudulmasını və hüquq-mühafizə orqanlarının dinc etirazçılara və jurnalistlərə qarşı hərəkətlərini pisləyib. O, səbəbsiz saxlanmalarını hamısının azad edilməsinin vacibliyini bildirib və ifadə azadlığına və sərbəst toplaşmağa azadlığına hörmət etməyə çağırıb.

Yelisey Sarayının bəyanatının məzmunundan da bəlli olduğu kimi, Makron Gürcüstan dövlətinin milli iradəsinə əsla qəbul etmir. Məlumdur ki, Tbilisidə baş tutan aksiyalarda bir sıra iştirakçılar Qərbdən gələn təlimatlarla uyğun davranaraq vətəndaş qarşıdurması yaratmağa çalışıblar, ictimai əmlakla ziyan vurublar, aksiyaları iğtişaşlara çevirmək məqsədilə pirotekniki vasitələrdən istifadə ediblər və bu kimi əməllərinə görə də həbsə alınıblar. Makronun həmin insanları sərbəst buraxılmasını Gürcüstan hökumətinin qarşısına şört kimi qoyması açıq şan-

Eyni zamanda, Makronun İvanişvilini Avropada saxlanan sərvəti ilə şantaj etdiyini bildirilir. Söhbət 2,7 milyard funt-sterlinq vəsaitindən gedir. Yayılan məlumatlara görə, məhz Makronun siyasi sifarişli və Fransa məhkəməsinin qərarı ilə 2022-ci ildə İsveçrənin məşhur “Credit Suisse” Bankında İvanişvilinin 2,7 milyard funt-sterlinq vəsaiti

dondurulub. Yelisey Sarayının “bu pullar Rusiyada qazanılıb” məzmunlu açıqlaması absurdur və hüquqi əsası yoxdur. Çünki İvanişvilinin pullarını Rusiyada 2002-ci ilə qədər qazanıb, sonra isə sərvətini Avropaya transfer edib. Yəni bu vəsaitlərin Rusiya-Ukrayna müharibəsi ilə heç bir əlaqəsi yoxdur. Ehtimal olunur ki, Makron telefon danışığında İvanişviliyə sərvəti üzərində həbsin gerəli götürülməsinin mümkünlüyünə də işarə edib. Bunun müqabilində Gürcüstan iqtidarından Yelisey Sarayının yedəyində getmək istənilib.

Belə görünür ki, fərsətilik Ermənistanla belə bağlamayan Avropa dövlətləri və institutları özlərinin heç də xoş niyyət daşımayan Cənubi Qafqazda mövcudluqlarını təmin etmək siyasətlərini Gürcüstan üzərindən həyata keçirməkdə ısrarlıdırlar. Yuxarıda Makronun canfəşanlılığını qeyd etdik. Gürcüstanla təzyiq kampaniyasında, həmçinin Avropa İttifaqı və Avropa Parlamenti də yer alırlar. Roberta Metsola Strasburqda Zurabişviliyə xitabən bildirib ki, indi Gürcüstanın Avropa İttifaqına gədən yolu təhlükə altındadır. O, rəhbərlik etdiyi qurumun müxalifətə qarşı bütün repressiya-

Zurabişvilinin Avropa Parlamentində son sərgüzəştləri

kim verib?

Eyni zamanda, Avropa Parlamentinin iclasında Zurabişvilinin, necə deyirlər, sərgüzəştlər sərgilməsinə imkan yaradılması da məqsəddli şəkildə qurulun tamaşanın bir səhnəsidir. Özüni ölkəsində yeganə qanuni institut sayan Zurabişvili çıxışında Avropa İttifaqını Gürcüstanda yeni seçkilər keçirməyə nail olmaq üçün bütün vasitələrdən istifadə etməyə çağırıb.

Beləliklə, biz görürük ki, bu gün Gürcüstan Qərbin Cənubi Qafqazda mövcudluğu naminə anarxiyaya, yeni “Maydan”a sürüklənir. Qonşu ölkə Qərbin məkrli siyasətinin kədərli nəticələrini bir dəfə öz üzərində hiss edib. İndi Gürcüstan hazırkı hakimiyyəti üçün səhvlərdən nəticə çıxarmaq və qanlı tarixin təkrarlanmasına imkan verməmək məqamıdır.

Mübariz ABDULLAYEV

Erməni terroru Suriyada...

“Ozanyan batalyonu” Yaxın Şərqdə terrorçu fəaliyyətin daha da genişlənməsinə dəstək verir

Uzun illər boyu Cənubi Qafqazda təhlükəsizlik arxitekturasının formalaşmasına mane olan Ermənistan özünün terrorçu fəaliyyətini heç bir zaman gizlətməyib. Hətta SSRİ dağıldıqdan sonra müstəqillik qazanmış Ermənistan Respublikası dövlət səviyyəsində terroru dəstəkləyərək, terrorçuluğu təvəzüz-

lətməyib. Hətta SSRİ dağıldıqdan sonra müstəqillik qazanmış Ermənistan Respublikası dövlət səviyyəsində terroru dəstəkləyərək, terrorçuluğu təvəzüz-

ək səriyyəti Ermənistan hökuməti tərəfindən dəstəklənib, hətta bəzi dövlət rəsmiləri bu terror hadisələrinin aktiv

iştirakçısı olublar. Ermənistanın rəsmi dairələri “Daşnaksütyun”, ASALA, MAQ, “Erməni birliyi”, “Erməni Azadlıq Cəbhəsi”, Hnçak və digər məşhur erməni terror təşkilatları fəallarınnın reabilitasiyası məqsədi ilə genişmiqyaslı kampaniyalar aparır, paralel olaraq fərqli coğrafiyalarda yeni terror birlikləri yaradırdılar.

Erməni terror təşkilatları illərlə fərqli rejimlərin əmr və sifarişlərini yerinə yetiriblər

ASALA-nın Suriyadakı “mirası” ...

hədəfləri mövcud idi. Xüsusilə Azərbaycan və Türkiyə ermənilərin bu kimi terror hədəfinə tuş gəlir. XXI əsrdə özünün terror zehniyyətindən əl çəkməyən Ermənistan Yaxın və Orta Şərqdə erməni qruplarının əli ilə aktiv terrorçu birliklərin yaranmasına nail olub. Yeri gəlmişkən, “Ozanyan batalyonu” adlı erməni terror qruplaşması bu günlərdə Suriyanın Ayn əl-Ərəbdə PKK/YPG-PYD terrorçularına məxsus tunellərdən birindən video paylaşmış. “Briqada” PKK/YPG-PYD terror qruplaşmasına dəstək verdiyini, “Suriya Demokratik Gücləri” ilə müttəfiq olduqlarını açıqlayıb.

Bu terror qruplarının mahiyyətinə nəzər salsaq görərik ki, Suriyada yaşayan erməni icmalarından bəziləri müharibə dövründə silahlanaraq yerli və xarici maraqlı qüvvələrlə əməkdaşlıq edib. Hətta bir sıra Erməni dəstələri Suriya rejiminin tərəfdarı olaraq Bəşər Əsəd qüvvələri ilə birlikdə hərəkət edib. Onların rejim qüvvələrinin yanında fəaliyyət göstərən “Nubar Ozanyan batalyonu” adlı silahlı dəstəsi isə açıq şəkildə PKK/YPG ilə yaxın əlaqələrə malikdir. Onlar PKK/YPG-yə həm döyüşlərdə iştirak etməklə, həm

Yaradılan terror birliklərinin isə konkret

də logistik dəstək veriblər.

Müasir “donda” meydana çıxan “Ozanyan batalyonu” əslində ASALA-nın Yaxın Şərqdəki “mirasıdır”. Sırr deyil ki, 1975-ci ildə Beyrutda yaradılan ASALA-nın qərargahı Beyrutda, təlim-məşq bazaları isə Suriyada yerləşirdi. Bu təşkilatın üzvləri yaxın keçmişdə Suriya ərazisində aktiv şəkildə kampaniya aparıb, silahlı təlimlər keçiblər. Onlar xüsusilə Türkiyə əleyhinə fəaliyyətlərdə iştirak ediblər. Həsiyyəyə çıxaraq bildirdik ki, həmin terrorçu batalyonun üzvləri 2020-ci il Vətən müharibəsi zamanı Qarabağda Azərbaycan Ordusuna qarşı döyüşüb. İşğal dövründə Azərbaycanın nəzarətində olmayan ərazilərimizdə təlimlər keçən terror dəstəsi “köçürülmə” adı altında oraya yerləşdirilib.

Paşinyan hakimiyyətinin “xeyir-duası” ilə yaradılan batalyonun məqsədi Suriyadakı erməni icmasını müdafiə etmək adı altında bölgədəki siyasi və hərbi fəaliyyətlərini gücləndirmək olub. Praktikada bu qrup Suriya münaqişəsində Əsəd rejiminə dəstək verməli, YPG ilə birgə fəaliyyət göstərməli olsa da, hədəf kimi daha çox Türkiyə və Azərbaycana qarşı fəaliyyətlə yadda qalıb

Suriya ilə Ermənistan arasındakı tarixi “terror əməkdaşlığına” gəldikdə isə, bununla bağlı da bir xeyli faktlar mövcuddur. Ermənistan daima Suriyadakı erməni icmalarının təhlükəsizliyini təmin etmək və regional maraqlarını qorumaq üçün Əsəd rejimi ilə sıx əlaqələr saxlayıb. Erməni terror təşkilatları, xüsusilə ASALA, müxtəlif beynəlxalq terror qrupları ilə əlaqələr quraraq həm də Əsəd rejiminin əmr və sifarişlərinə yerinə yetiriblər. Məsələn, ASALA-nın “Əbu Ni-

Qeyd edək ki, Er-

Paşinyan - Makron cütünü terrorçu qrupa “siyasi libas” bəçmək istəyir...

ları Suriyanın gələcək siyasi-ictimai həyatına pərçimləməyə çalışır. Bir sözlə, Ermənistan siyasiləşdirməyə çalışdığı bu terror qruplaşmasından Suriyada təsirini artırmaq üçün istifadə edir. Qrupun fəaliyyəti isə vurğulandığı kimi, regional sabitliyi təhdid yaradır - “Ozanyan batalyonu” həm də Ermənistanın Yaxın Şərq qarışıqlığında avtoritar rejimlərin dəstəklədiyini bir daha təsdiqləyir...

Yelisey Sarayı yeni inqilab ərəfəsində

5-ci Respublika süqut edir?

Bu gün Fransa sonu görünməyən ciddi təbəddülatlar içindədir. Daxili və xarici siyasətdə böhran yaşanır. Ölkə

Avropa İttifaqında aparıcı mövqeyini itirib və ona inam azalıb. Afrikada, dənizdə ərazilərdə gətirdikə daha çox

ölkə Fransanın ən ağır şərtlər əsasında davam etdirdiyi neokolonializm siyasətindən birdəfəlik qurtulmaq istəyir. Pa-

ralesiz şəkildə, ölkə daxilində sosial narahatlıqlar getdikcə artır. Bütün bunların əsas səbəbi kimi isə Makronun səhv si-

yasəti göstərilir. Onun iki prezidentliyi illəri Fransa tarixinin ən pis dövrü kimi dəyərləndirilir.

Tarix təkrarlanır

Bütövlükdə götürdükdə Fransa cəmiyyəti mühafizəkarlığı qəbul etməyən, yeniliklərə və inkişafa açıq olan bir toplumdur. Tarix boyunca ölkədə baş verən inqilablar Fransanın özünü dəyişməklə bərabər, həm də bütün dünyaya üçün yeni bir başlanğıc olub. Bu gün Fransanın yeni bir inqilab ərəfəsində olduğu fikrini tam qətiyyətlə ifadə edə bilərik. Vəziyyət o dərəcədə kritikdir ki, hətta 5-ci Respublikanın süqutu da gündəmə gəlib. Xatırladaq ki, 5-ci Respublika 1958-ci ildə qurulub. O dövrdə yeni Konstitusiyaya qəbul edilib və 5-ci Respublika elan olunub.

Makron prezident seçiləndə ölkə inkişafda idi. 2018-ci ildən başlayaraq bu inkişaf tədricən bütün sahələrdə tənəzzül meyilləri ilə əvəzlənib. Hazırda geriləmə pik səviyyəyə çatıb və ölkə idarəolunmaz hala gəlib. Bunu milli iqtisadiyyatın durumu əyani şəkildə təsdiqləyir. Fransa Bankı 2025-ci ilə bağlı proqnozlarında dəyişiklik edib. “Figaro” nəşri xəbər verir ki, sentyabrda proqnozda gələn il üçün ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artımı 1,2 faiz gözlənilirdi halda, proqnoz 0,9 faizə endirilib. Bunun əksinə, işsizlik proqnozu 7,6 faizdən 7,8 faizə qaldırılıb.

Bu il üçün 1,1 faiz iqtisadi artım gözləyən bank 2025-ci ildə göstəricinin daha aşağı olacağını qənaətləndirir. Qurum aşağı göstəriciləri büdcə siyasəti və ölkədə hökm sürən qeyri-müəyyənliklərlə izah edir. Büdcə kəsinin isə ÜDM-in təxminən 5,5 faizinə bərabər olması gözlənilir. 2026 və 2027-ci illərdə isə Fransada cəmi 1,3 faiz iqtisadi artım proqnozlaşdırılır. O amilə də diqqət yetirmək lazımdır ki, proqnoz tərtib edilərkən ABŞ və Avropa İttifaqı arasında gələn il başlaması ehtimal olunan ticarət müharibəsi nəzərə alınmayıb.

Beləliklə, tarix təkrarlanır. Bu gün Fransa cəmiyyətinə “5-ci Respublika ölkəni uçurum kənarından geri qaytara bilməyəcək” fikri hakimdir. Belə olan halda 5-ci Respublikanın süqutu Fransa üçün atıq bir çağırışdır. Bunu aparılan rəy sorğularının nəticələri də təsdiqləyir. Bir ildə 4 baş nazirin dəyişildiyi

Fransada əhalinin dövlət qurumlarına etimadı azalıb. “Figaro” nəşrinin məlumatına

Vəziyyət o dərəcədə kritikdir ki, hətta 5-ci Respublikanın süqutu da gündəmə gəlib. Xatırladaq ki, 5-ci Respublika 1958-ci ildə qurulub. O dövrdə yeni Konstitusiyaya qəbul edilib və 5-ci Respublika elan olunub

əsasən, “Mascret” təşkilatının Senat (parlamentin yuxarı palatası) və yerli KİV üçün keçirdiyi sorğunun nəticələrinə görə, fransızların 85 faizi dövlət qurumlarında islahat aparılmasını istəyir. Respondentlərin 83 faizi senator və deputatların sayının azaldılmasını, 74 faizi isə seçkilərdə proporsional sistemin tətbiqini istəyir. Rəyi soruşulanların 56 faizi isə ümumiyyətlə 5-ci Respublikanın ləğvini və 6-cı Respublikanın qurulmasını istəyir.

Yelisey Sarayı təqdim edilən rəy sorğusunun nəticələrini ciddi signal kimi qəbul etməlidir. Söhbət dövlətçiliyin, bütövlükdə ölkənin taleyindən gedir. Daxili və xarici siyasətdə kardinal dəyişikliklər edilməyən ölkəni düşükdən bataqlıqdan çıxarmaq mümkün olmayacaq.

Bu gün Fransa cəmiyyətinə “5-ci Respublika ölkəni uçurumun kənarından geri qaytara bilməyəcək” fikri hakimdir. Belə olan halda 5-ci Respublikanın süqutu Fransa üçün atıq bir çağırışdır. Bunu aparılan rəy sorğularının nəticələri də təsdiqləyir. Bir ildə 4 baş nazirin dəyişildiyi Fransada əhalinin dövlət qurumlarına etimadı azalıb

Makron ilk prezidentliyi dövrünün əvvəlində özünü cəmiyyətə radikal dəyişikliklər tərəfdarı, islahatçı lider obrazında təqdim edirdi. Lakin onun islahatçılığı, apardığı məcburi dəyişikliklər yada Don Kixotun yel dəyirmanı ilə cəngə çıxmasına bənzəyir. Aydın şəkildə görünür ki, Makronun verdiyi qərarlar absurd səciyyə daşıyır, onların çox az qismi milli və global çağırışlara, cəmiyyətin sosial sifarişlərinə adekvatlıq təşkil edir. Belə gedişlə hara qədər irəliləmək mümkündür? Yerində sayan ölkəni isə zamanın sərt burulğanında məhv olmaq təhlükəsi gözləyir.

Bütün bu qənaətlərdən çıxış edən Fransa cəmiyyətinin yekdil mövqeyi belədir ki, Makron postunu tərk etməlidir. Hər cənd ki, onun özü bunu qətiyyətlə rədd edir. Makron “istefa” çağırışları

Makron pis prezidentdir

prezident seçkilərindən əvvəl vəzifəsindən getmək niyyətində deyil.

Ancaq Makronun ısrarları, kreslosundan ikiəlli yapışması əbəsdir. Rəy sorğusunda iştirak edən fransızların dördü üçü Makronu pis prezident hesab edir. Bu, “Odoxa” şirkətinin sorğusuna əsaslanan araşdırmadan məlum olub.

Makronun yaxşı prezident olub-olmaması ilə bağlı suala respondentlərin 74 faizi “xeyr” cavabını verib. Sağçı “Milli Birlik” partiyasının tərəfdarlarının 94 faizi prezidentin fəaliyyətini bəyənmədiklərini bildiriblər. Solçu “Əyilməz Fransa” partiyasının tərəfdarlarının 86 faizi də eyni fikirdədir. Sorğuya əsasən, rəyi soruşulanların 52 faizi hesab edir ki, prezident bir dəfədən artıq müddətə namizədliyini irəli sürmək hüququna malik olmamalıdır.

Araşdırmada qeyd olunub ki, bu cür aşağı reyting təkcə hazırkı siyasi vəziyyətlə deyil, həm də fransızların qəbul etmədiyi prezidentin şəxsiyyəti ilə bağlıdır. Bundan əlavə, fransızlar ölkədəki siyasi böhrandan son dərəcə narahatdırlar və geniş miqyaslı inzibati islahatların keçirilməsini tələb edirlər. Belə ki, respondentlərin 56 faizi 6-cı Respublikaya keçidin zəruri olduğunu düşünür.

Məlumatla görə, araşdırma dekabrın 11-12-də onlayn şəkildə keçirilib və sorğuda 1005 nəfər iştirak edib.

Mübariz FEYZLİ

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544
“Azərmetbuatıyımı” ASC - 0124411991, 0124404694
“Soma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100, 0504560835
“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Qasid” MMC - 0124931406, 0124938343

F.Ş.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 0505357898
“Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Yoxsulluğun hesablanma metodologiyası...

Qeyd edək ki, bütün dünyada yoxsulluq səviyyəsi Dünya Bankının təklif etdiyi metodologiya əsasında müəyyənləşdirilir. Bu metodologiyaya əsasən, gündəlik gəliri 2 dollardan aşağı olanlar yoxsul, 1 dollardan aşağı gəliri

olanlar isə ifrat yoxsul hesab olunur. Lakin bir çox hallarda bu metodologiya düzgün hesablama üçün kifayət etmir. Çünki elə ölkələr var ki, orada orta aylıq əmək haqqı 60 dollardan aşağıdır. Amma elə ölkələr var ki, orada 60 dollar heç gündəlik tələbatı ödəmir.

olanlar isə ifrat yoxsul hesab olunur. Lakin bir çox hallarda bu metodologiya düzgün hesablama üçün kifayət etmir. Çünki elə ölkələr var ki, orada orta aylıq əmək haqqı 60 dollardan aşağıdır. Amma elə ölkələr var ki, orada 60 dollar heç gündəlik tələbatı ödəmir.

Yeri gəlmişkən,

19 dekabr Beynəlxalq Yoxsullara Yardım Günüdür. Bu gün 1995-ci ildə BMT tərəfindən təsis edilib. Məlumatla görə, planetin bütün əhalisinin təxminən dördü bir hissəsi 20-ci əsrdə dilənçi vəziyyətində olub.

8 ildə 300 milyon insan yoxsulluqdan ölüb

Məlumdur ki, dünyanın bir çox ölkələrində yoxsulluğun aradan qaldırılması üçün dövlət və beynəlxalq proqramlar həyata keçirilir. Eyni zamanda, sahibkarlar, müxtəlif dini və xeyriyyə icimai təşkilatları tərəfindən yoxsullara yardım göstərilir. Bu günə qədər BMT tərəfindən yoxsulluğun kökünün kəsilməsi məqsədilə bir neçə proqram qəbul edilib. İlk proqramın icrasına 2000-ci ilin əvvəlində başlanılsa da, hələ yoxsulluq həddində yaşayanların sayı azalmır.

lar göstərir ki, 1999-cu ildən 2007-ci ilədək olan dövrdə yoxsulluqdan 300 milyon nəfər ölüb. Hətta iki dünya müharibəsi belə ümumilikdə bu qədər insanın həyatına son qoymayıb.

Aparılan araşdırma-

19 dekabr Beynəlxalq Yoxsullara Yardım Günüdür. Bu gün 1995-ci ildə BMT tərəfindən təsis edilib. Məlumatla görə, planetin bütün əhalisinin təxminən dördü bir hissəsi 20-ci əsrdə dilənçi vəziyyətində olub. Aparılan araşdırmalar göstərir ki, 1999-cu ildən 2007-ci ilədək olan dövrdə yoxsulluqdan 300 milyon nəfər ölüb. Hətta iki dünya müharibəsi belə ümumilikdə bu qədər insanın həyatına son qoymayıb

Kasıb ölkələr müasir texnologiyadan uzaqdır...

Yoxsulluq coğrafiyasına diqqət yetirdikdə belə bir məqam nəzərə çarpır: heç bir təbii resursu

Belə bir ixtisaslaşmada məhz dünyanın inkişaf etmiş ölkələri maraqlı görünür. Müasir texnologiyalara malik dövlətlər bu texnologiyaların başqa ölkələrə verilməsində maraqlı olmur. Tez-tez eşidirik ki, ABŞ və dünyanın digər iri dövlətləri kasıb ölkələrə kredit verir. Kreditlərin strukturuna baxanda görürük ki, bu kreditlər yalnız müəyyən əmtəələrin alınmasına verilir, məsələn ağır sənaye məhsulları. Bu əmtəələr də kredit verən iri dövlətlərdə istehsal olunur. Bir sözlə, onların verdikləri pullar faizlə birlikdə özlərinə qaydır. Faktiki olaraq, özləri öz şirkətlərinə vəsait verərək dövlət sifarişlərini həyata keçirirlər. Kasıb ölkələr Qərbin bu siyasətinin qurbanı olmamaq üçün təhsilə və elmə ayırdığı pulu artırmalıdır.

olmayan ölkələri bir kənara qoysaq, əksər belə ölkələr ya kənd təsərrüfatı, ya da hasilat sənayesi üzrə ixtisaslaşdır və müasir texnologiyalar əldə etməyə çətinlik çəkirlər. Yoxsulluğun da bir çox hallarda təbii və süni fəlakətlərin nəticəsi olaraq ortaya çıxması bunu deməyə əsas verir.

Belə bir ixtisaslaşmada məhz dünyanın inkişaf etmiş ölkələri maraqlı görünür. Müasir texnologiyalara malik dövlətlər bu texnologiyaların başqa ölkələrə verilməsində maraqlı olmur. Tez-tez eşidirik ki, ABŞ və dünyanın digər iri dövlətləri kasıb ölkələrə kredit verir. Kreditlərin strukturuna baxanda görürük ki, bu kreditlər yalnız müəyyən əmtəələrin alınmasına verilir, məsələn ağır sənaye məhsulları. Bu əmtəələr də kredit verən iri dövlətlərdə istehsal olunur. Bir sözlə, onların verdikləri pullar faizlə birlikdə özlərinə qaydır. Faktiki olaraq, özləri öz şirkətlərinə vəsait verərək dövlət sifarişlərini həyata keçirirlər. Kasıb ölkələr Qərbin bu siyasətinin qurbanı olmamaq üçün təhsilə və elmə ayırdığı pulu artırmalıdır.

Azərbaycanda vəziyyət necədir?

15-20 il qabaq rəsmi rəqəmlərdə Azərbaycan yoxsulluq səviyyəsi 50 faizə yaxın göstərilirdi. Son illərdə bu rəqəmlər yüksək tempə azaldılmağa doğru davam edib və son illərdə 5 faiz civarında göstərilir.

BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı (FAO) Azərbaycanda yoxsulluğun ən aşağı səviyyədə, yəni 5%-dən aşağı olduğu ölkələrin siyahısına daxil edib. FAO-nun məlumatına görə, bu qərar yetərinəcə qidalanmanın yayılması barədə mövcud olan ən son məlumatlara əsasən qəbul edilib. FAO-nun açıqlamasında bildirilir ki, global iqtisadi böhran regiondakı digər ölkələrə nisbətən Azərbaycana daha az təsir edib.

Yeganə BAYRAMOVA

İdman

Nazir: Azərbaycan beynəlxalq antidoping siyasətini hər zaman dəstəkləyir

Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyinin (AMADA) təşkilatçılığı ilə “Strateji tərəfdaşlıq: Qlobal antidoping təşəbbüslərinin inkişafı üçün əməkdaşlıq” mövzusunda dəyirmi masa keçirilib.

AMADA-dan AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, tədbirdə hökumət rəsmiləri, hüquq-mühafizə orqanlarının nümayəndələri, Ümumdünya Antidoping Agentliyinin, Beynəlxalq Test Agentliyinin, müxtəlif ölkələrin antidoping təşkilatlarının rəhbərləri və beynəlxalq ekspertlər iştirak ediblər.

Gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov tədbirin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirərək bildirib ki, antidoping sahəsində söylər çox önəmlidir: “Bildiyiniz kimi, idmanda dopingə qarşı Beynəlxalq Konvensiyaya Tərəf Ölkələrin 9-cu Konfransının (COP-9) növbəti Bürosunun vitse-prezidentiyəm.

Bir neçə gün əvvəl Estoniyada növbəti görüşüm oldu. Görüşdə ölkələrin antidoping siyasətinə necə dəstək ola biləcəyi, bəzi ölkələrin qanunlara dəyişiklik etməsinin önəmi kimi mövzular müzakirə olunub. Dopinglə mübarizə sahəsində geniş istiqamətli müzakirələrə ehtiyac duyulur. Azərbaycan beynəlxalq antidoping siyasətini həmişə dəstəkləyir və Ümumdünya Antidoping Agentliyi ilə həmrəylik nümayiş etdirir. İnanıram ki, dəyirmi masada maraqlı təkliflər və ideyalar ortaya çıxacaq və bu istiqamətdə əməkdaşlıq müzakirə olunacaq”.

AMADA-nın icraçı direktoru Təhminə Tağızadə antidoping sisteminin inkişaf etdirilməsində əməkdaşlığın əhəmiyyətini vurğulayaraq bu istiqamətdə daha yaxşı və maraqlı təşəbbüslərin olduğunu diqqətə çatdırıb. Qurum rəhbəri qeyd edib ki, bugünkü dəyirmi masada həmin təşəbbüslər bölüşüləcək, fikir mübadiləsi aparılacaq, eləcə də təh-

silin antidoping sahəsində ən önəmli faktor olduğunu nəzərə alaraq, beynəlxalq təhsil mərkəzinin yaradılması da tədbirin əsas mövzularından biri kimi müzakirə ediləcək.

Dəyirmi masada, həmçinin antidopingdə təhqiqat, testlərin gücləndirilməsi, təmsiz idmançıların yoxsulluqdan uzaq gələcək üçün tərəfdaşlıq və əməkdaşlığın inkişafı barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Mingəçevirdə yeni stadion inşa olunacaq

tutumu hələlik bəlli deyil.

Qeyd edək ki, bu məsələ AFFA İcraiyyə Komitəsinin ötən gün keçirilmiş iclasında gəniş müzakirə olunub.

Mingəçevirdə yeni futbol stadionu tikiləcək. AZƏRTAC-ın əldə etdiyi məlumata görə, arenanın inşasına 2025-ci ildə başlanılacaq. Sponsor dəstəyi ilə inşa olunacaq stadionun tamaşaçı

Əbu-Dabidə 7 medal qazanan Azərbaycan üzgüçüsü yarışın ən yaxşısı seçilib

keçirilən beynəlxalq turnirdə 7 medal qazanıb. Azərbaycan Üzgüçülük Federasiyasından

Azərbaycan Üzgüçüsü Yəqin Maynitski Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin paytaxtı Əbu-Dabi şəhərində

Azərbaycan Üzgüçülük Federasiyasından

AZƏRTAC-a bildiriblər ki, 14 yaşlı idmançı 50 metr məsafəyə brass üsulu ilə üzmədə bütün rəqiblərini üstələyərək, fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb. O, eyni üsulla 100 və 200 metr məsafələrə yarışda da birinci olub. Bundan başqa, Y. Maynitski 200 metr məsafəyə qarışıq üsulla üzmədə finişə hamıdan birinci çatıb. Digər məsafə və üzmə üsullarında da gücünü sinayan idmançı 400 metr məsafəni qarışıq üsulla, 50 metr məsafəni sərbəst üsulla 2-ci başa vurub. 50 metr məsafəni kəpənək üsulu ilə üzən idmançı 3-cü olub. Beləliklə, Y. Maynitski ümumilikdə 4 qızıl, 2 gümüş və 1 bürünc mükafata sahib çıxıb və öz yaşıdları arasında yarışın ən yaxşı idmançısı adına layiq görülüb.

Azərbaycanın paralimpiya çempionları ilə görüş keçirilib

Gənclər və İdman Nazirliyi yanında İctimai Şuranın və Azərbaycan Texniki Universitetinin (AzTU) Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin (THİK) birgə təşkilatçılığı ilə paralimpiya çempionları ilə görüş keçirilib. Milli Paralimpiya Komitəsinin (MPK) mətbuat xidmətindən “Report” a verilən məlumata görə, universitetdə təşkil olunan görüşün fəxri qonaqları iki-

lərlə dünya və Avropa çempionu olmuş MPK-nın vitse-prezidenti İlham Zəkiyev və ikiqat paralimpiya, dördqat dünya çempionu, “Şöhrət” ordenli idmançı Lamiyə Vəliyeva olub.

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası
Baş redaktor:
Aqlış HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com
mail@yeniazərbaycan.com
Ünvan: Bakı - AZ-1000. Üzviyər Hacıbəyli - 66
Telefonlar:
598-37-76, 498-82-21
498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100
Lisensiya: N-B-317
Tiraj: 4880
Sifariş: 2954
“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnilir və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilib.

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur.
Məsul nəvbətçi:
Yeganə Bayramova